

PROGRAM hospodárskeho a sociálneho rozvoja
MESTA GBELY NA ROKY 2021 - 2027
GBELY

Rok 2021

OBSAH

ÚVOD	4
1 ANALÝZA ROZVOJOVÉHO POTENCIÁLU	6
1.1 GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA	6
1.2 DEMOGRAFICKÁ ŠTRUKTÚRA, ĽUDSKÝ POTENCIÁL A BÝVANIE.....	7
1.2.1 Demografické ukazovatele	7
1.2.1.1 <i>Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov vo výhľade do roku 2027</i>	7
1.2.2 Veková štruktúra obyvateľov.....	8
1.2.3 Ekonomická aktivita obyvateľstva.....	8
1.2.4 Bývanie.....	9
1.3 HOSPODÁRSKY POTENCIÁL.....	9
1.3.1 Poľnohospodárstvo	9
1.3.1.1 <i>Lesné hospodárstvo</i>	10
1.4 DOPRAVA	10
1.5 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	10
1.5.1 Voda	10
1.5.1.1 <i>Neverejné vodovody</i>	11
1.5.1.2 <i>Potreba pitnej vody</i>	11
1.5.1.3 <i>Odvádzanie a čistenie odpadových vôd</i>	11
1.5.1.4 <i>Čistiaca stanica odpadových vôd</i>	11
1.5.2 Zásobovanie plynom.....	12
1.5.3 Zásobovanie elektrickou energiou	12
1.5.4 Zásobovanie teplom.....	12
1.6 VYBAVENOSŤ ÚZEMIA	12
1.6.1 Školstvo	13
1.6.2 Kultúra.....	14
1.6.3 Kultúrne dedičstvo mesta	15
1.6.3.1 <i>Pamätihodnosti mesta</i>	20
1.6.4 Telovýchova	30
1.6.5 Zdravotníctvo	32
1.6.6 Sociálna starostlivosť.....	32
Spoločenská miestnosť v budove na ulici Prof. Čárskeho	33
1.6.7 Verejná administratíva a správa.....	33
1.7 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	34
1.7.1 Ochrana prírody a krajiny	34
1.7.2 Genofondovo významné lokality	34
1.7.3 Územný systém ekologickej stability	35
1.7.4 Sídlna zeleň.....	36
1.7.4.1 <i>Verejná zeleň</i>	36
1.7.4.2 <i>Zeleň bytových a rodinných domov</i>	37
1.7.4.3 <i>Zeleň pri občianskej vybavenosti</i>	38
1.7.4.4 <i>Ochranná a izolačná zeleň</i>	39
1.7.4.5 <i>Hospodárska zeleň</i>	39
1.7.4.6 <i>Nevyužité plochy</i>	39
1.7.5 Ochrana a tvorba životného prostredia	39
1.7.5.1 <i>Ovzdušie</i>	39
1.7.5.2 <i>Voda</i>	40
1.7.5.3 <i>Pôda</i>	40
1.7.5.4 <i>Hluk</i>	41
1.7.6 Odpady	41
1.8 NERASTNÁ SUROVINOVÁ ZÁKLADŇA	42
1.8.1 Minerálne a termálne vody	42
1.9 MEDZINÁRODNÉ VZŤAHY A SPOLUPRÁCA	43
1.9.1 Cezhraničná spolupráca.....	43
1.9.2 Členstvo v združeniach.....	43
2 FINANČNÉ ZDROJE MESTA GBELY	44
2.1 CELKOVÁ ZADLŽENOSŤ	47

2.2	MIERA ZADLŽENOSTI.....	47
2.3	STUPEŇ SAMOFINANCOVANIA	48
2.4	ÚVEROVÁ ZAŤAŽENOSŤ.....	48
2.5	UKAZOVATELE LIKVIDITY	49
2.5.1	Likvidita I. stupňa - pohotová.....	49
2.5.2	Likvidita II. stupňa - bežná.....	49
3	SWOT ANALÝZA MESTA GBELY	51
3.1	VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ A HOSPODÁRSKY RAST, PODNIKATEĽSKÉ PROSTREDIE.....	52
3.2	TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	53
3.3	OBČIANSKA INFRAŠTRUKTÚRA.....	54
3.4	ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	56
3.5	KULTÚRA, KULTÚRNE DEDIČSTVO A ROZVOJ TURIZMU	57
3.6	BEZPEČNOSŤ OBČANOV	58
4	STRATÉGIA ROZVOJA MESTA GBELY	59
4.1	STRATEGICKÁ VÍZIA	59
4.2	STRATEGICKÉ CIELE ROZVOJA.....	59
4.2.1	Strategická oblasť 1 - vedecko - technický rozvoj a hospodársky rast, podnikateľské prostredie	59
4.2.2	Strategická oblasť 2 - technická infraštruktúra	60
4.2.3	Strategická oblasť 3 - občianska infraštruktúra.....	61
4.2.4	Strategická oblasť 4 - životné prostredie	63
4.2.5	Strategická oblasť 5 - kultúra, kultúrne dedičstvo a rozvoj turizmu	65
4.2.6	Strategická oblasť 6 - bezpečnosť občanov	66

ÚVOD

Dokument je vypracovaný v súlade so zákonom č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Mesto Gbely spracovalo nový základný strednodobý rozvojový dokument, ktorým je „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Gbely na roky 2021 – 2027“ (ďalej len PHSR) s prioritami a cieľmi ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie mesta. Zároveň zohľadňuje aktuálnu sociálno-ekonomickú situáciu, nové výzvy i nové podmienky v rámci Európskej únie a Slovenskej republiky.

PHSR mesta Gbely 2021 – 2027 spolu s Územným plánom mesta Gbely je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy.

Všetky spracovávané časti PHSR boli predmetom rokovania v pracovných skupinách.

PHSR 2021 – 2027 je základným strednodobým rozvojovým dokumentom, ktorý zahŕňa prioritné oblasti:

- hospodárska,
- sociálna,
- environmentálna.

PHSR poskytuje komplexný pohľad na súčasný stav hospodárskeho a sociálneho rozvoja a stanovuje strategické ciele, rozvojové priority a strategické oblasti, v súlade s cieľmi Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja.

PHSR mesta Gbely predstavuje konkrétnu formu širokého konsenzu vízií pre zlepšenie socioeconomickej budúcnosti spoločnosti v záujmovom území. Dokument je spracovaný v nadväznosti na Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Gbely roky 2014 - 2020 a zároveň ako odozva na potrebu jeho aktualizácie pre nové programové obdobie 2021 - 2027. Dokument navrhuje systematickú a trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta, ktorá zároveň rešpektuje globálne ciele regionálneho rozvoja špecifikované štátnou regionálnou politikou. Cieľom PHSR nie je vyriešiť všetky problémy vyskytujúce sa na jeho území, ale načrtnúť trajektóriu, ktorá umožní vytvoriť vhodné predpoklady pre ich riešenie.

V analytickej časti dokumentu sú sústredené východiská pre rozvojový potenciál mesta, ktorý je determinovaný SWOT analýzou.

Stratégia rozvoja mesta Gbely je prezentovaná strategickou víziou, ktorá charakterizuje dlhodobé rozvojové zámery mesta.

Strategické ciele vymedzujú priority mesta na obdobie rokov 2021 až 2027, ktoré sú následne rozpracované do strategických oblastí a projektových zámerov.

V záverečnej časti dokumentu sú zhrnuté aktivity zabezpečujúce implementáciu a kontrolu napĺňania programového dokumentu mesta Gbely.

Východiskové dokumenty a podklady pri vypracovaní PHSR:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja
- Územný plán mesta Gbely
- PHSR mesta Gbely 2014 - 2020
- Národný strategický referenčný rámec SR.

Štatistické informácie, správy, hodnotenia:

- Príslušné odbory Mesta Gbely
- SHMÚ

1 Analýza rozvojového potenciálu

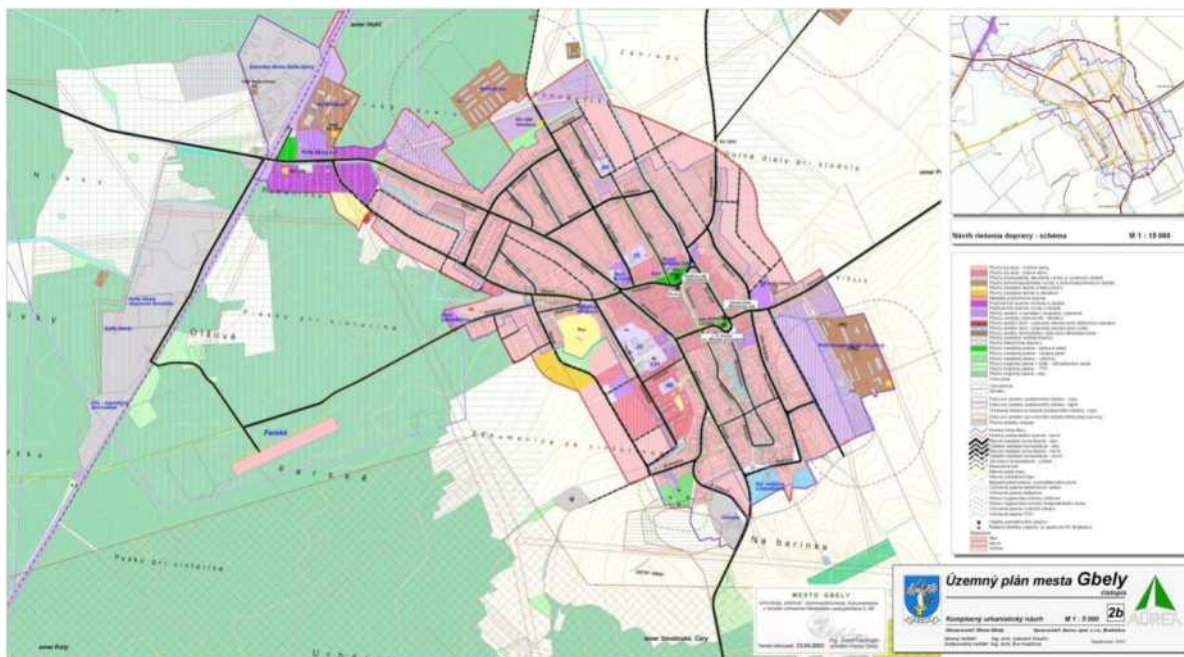
1.1 Geografická charakteristika

Gbely sa nachádzajú v najzápadnejšej časti Slovenska v hraničnej polohe voči Českej republike. Mesto je jedným z menších centier Záhoria a najmenším z troch miest Skalického okresu. Okresné centrum Skalica je vzdialené 21 kilometrov po cestnej komunikácii a 18 kilometrov železničnou dopravou, krajské mesto Trnava je vzdialené 67 km a 76 km a hlavné mesto Bratislava 76 km a 72 km. Štátna hranica s Českou republikou prebieha stredom toku rieky Morava. Kataster mesta Gbely je jedným z najväčších na Slovensku. Z okresu Skalica zaberajú Gbely šestinú jeho rozlohy.

Prírodné pomery sú dané polohou v nížinatej krajine. Povrch chotára sa plynulo, bez terénnych skokov či zlomov, dvíha z plochej nivy rieky Morava k vrškom tvoriacim rozvodie voči prítokom rieky Morava. V katastri mesta Gbely sa vyskytuje 5 druhov nerastných surovín, a to ropa, zemný plyn, lignit, štrkopiesky a tehliarske hliny. Gbelské ropnoplynové ložiská sú lokalitou najstaršej ťažby ropy na našom území /začiatok ťažby v r. 1914/.

Celková rozloha mesta je 5992 ha. Z hľadiska regionálnej samosprávy patrí do Trnavského vyššieho územnosprávneho celku (VÚC).

Mesto Gbely má dve mestské časti: časť Adamov a časť Cunín. Celková plocha lesov v k.ú. Gbely je 2781,33 ha, vodnej plochy 128,51 ha, viníc, sádov a záhrad 99,66 ha a ornej pôdy 2461,20 ha. Nadmorská výška: od 154 m (hladina štrkovísk) po 255 m na Ostrom vrchu a 260,7 m v chotárnej časti Vinohrady.

obr. Územný plán mesta Gbely

1.2 Demografická štruktúra, ľudský potenciál a bývanie

1.2.1 Demografické ukazovatele

Gbely sú v sídelnej sieti Slovenskej republiky klasifikované ako malé mestečko vidieckeho typu, za socializmu rozvíjané ako stredisko osídlenia miestneho významu. V minulosti boli vždy veľkou poľnohospodárskou dedinou - jednou z najväčších na Záhorí. Vplyv na demografické ukazovatele mala do značnej miery v minulosti aj existencia a pôsobenie spoločnosti Nafta Gbely v meste.

Demografický vývoj v Gbeloch :

<i>Rok</i>	<i>počet obyvateľov</i>
1900	3 053
1910	3 158
1961	4 661
1991	5 177
2000	5 268
2005	5 108
2010	5 139
2015	5 091
2016	5 113
2017	5 079
2018	5 076
2019	5 068
2020 k 31.8.	5 001

Z uvedených čísiel vidno, že počiatočný nárast počtu obyvateľov mesta od r.2000 klesal, ale v súčasnej dobe je počet obyvateľov stabilný a tento trend zodpovedá celkovému demografickému vývoju Slovenskej republiky ako celku. V súčasnosti je možné zabezpečiť rast počtu obyvateľov najmä prihlásením sa k trvalému pobytu do užívaných nehnuteľností v mesta. V prípade naplnenia potenciálu prisťahovania nových obyvateľov, hlavne mladých rodín, by v budúcnosti mohlo dôjsť k zlepšeniu demografického profilu mesta a zabezpečeniu stabilnejšej základne pre dlhodobý rast počtu obyvateľov prirodzeným spôsobom.

Priaznivý podiel mladého obyvateľstva bude vyžadovať zvýšené nároky na zabezpečovania pracovných príležitostí a na podporu tvorby nových pracovných miest a to ekonomickými, ako aj spoločenskými nástrojmi. K zlepšeniu demografickej situácie mesta pomôže aj budovanie nových možností pre bývanie.

1.2.1.1 Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov vo výhlade do roku 2027

Predpoklady o vývoji počtu obyvateľov mesta Gbely vychádzajú z demografického potenciálu vlastného mesta a jeho zázemia, ako aj zo súčasných poznatkov o vývoji

obyvateľstva a hospodárskej základne mesta. Okrem toho zohľadňujú všeobecné tendencie k stabilizácii prirodzeného prírastku obyvateľstva.

Skutočný a predpokladaný počet obyvateľov v meste Gbely /1991 - 2027/

Rok	dolná hodnota	horná hodnota
<i>Sčítanie 3.3.1991</i>	5 177	5 177
<i>Skut. stav 31.12.1995</i>	5 249	5 249
<i>Skut. stav k 31.12.1999</i>	5 226	5 226
<i>Skut. stav k 31.12.2000</i>	5 268	5 268
<i>Skut. stav k 31.12.2010</i>	5 139	5 139
<i>Skut. stav k 31.12.2015</i>	5 091	5 091
<i>Skut. Stav k 31.12.2019</i>	5 068	5 068
<i>Predpoklad. hodnota 2027</i>	5 100	5 100

1.2.2 Veková štruktúra obyvateľov

<i>Skladba obyvateľov podľa vekových skupín a podľa pohlavia (08/2020)</i>	
<i>Počet obyvateľov s trvalým pobytom</i>	5001
<i>z toho muži</i>	2494
<i>z toho ženy</i>	2507
<i>Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)</i>	661
<i>Počet obyvateľov v produktívnom veku (M 15-59, Ž15-54)</i>	3213
<i>z toho muži</i>	1671
<i>z toho ženy</i>	1542
<i>Počet obyvateľov v poproduktívnom veku</i>	1127
<i>z toho muži</i>	492
<i>z toho ženy</i>	635

1.2.3 Ekonomická aktivita obyvateľstva

<i>Ekonomická aktivita obyvateľov (2020)</i>	
<i>Počet ekonomicky aktívnych osôb</i>	3090
<i>z toho ženy</i>	1480
<i>Podiel ekonomicky aktívnych (%)</i>	47,89

Na ďalší vývoj ekonomickej aktivity obyvateľstva mesta Gbely budú aj naďalej vplývať:

- hraničná poloha okresu s vyššou možnosťou pracovných príležitostí v ČR a v Rakúsku
- prílev obyvateľov z iných, najmä veľkých miest - napr. Bratislava, ktorí uprednostňujú bývanie v meste vidieckeho typu
- dynamika rozvoja hospodárstva okresu
- dynamika vývoja obyvateľstva - v súvislosti s celoslovenskou tendenciou úbytku obyvateľstva v produktívnom veku možno i v Gbeloch očakávať najprv stagnáciu a potom postupné znižovanie počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva
- na ekonomický vývoj obyvateľstva bude vplývať aj situácia súvisiaca s pandémiou Covid-19.

1.2.4 Bývanie

Počet obývaných domov a bytov v meste Gbely je 1 673. V rámci trvalo obývaných rodinných domov a bytov môžeme konštatovať, že prevažná časť bytov je plynofikovaná - 99%, napojená na verejný vodovod - 99,90 % a verejnú kanalizáciu - 98%. Celková úroveň vybavenosti bytového fondu je z hľadiska napojenia na kanalizačnú a vodovodnú sieť veľmi vysoká.

1.3 Hospodársky potenciál

1.3.1 Poľnohospodárstvo

Riešené územie sídelného útvaru Gbely je katastrálne územie Gbely. Druhy pozemkov a ich percentuálne zastúpenie sú k 12/2020 nasledovné :

Druh pozemku	Výmera v ha
orná pôda	2 461,20
lesné pozemky	2 781,33
zastavané plochy a nádvoria	291,62
vodné plochy	128,51
ostatné	117,33
trvalé trávnaté porasty	112,35
záhrady	89,05
vinice	6,54
ovocné sady	4,07
Celková výmera	5992,00

Zdroj: Úrad geodézie, kartografie a katastra SR, www.katasterportal.sk

Využitie krajiny je harmonické. V rovnakom zastúpení je poľnohospodársky a lesný fond. Kataster mesta Gbely patrí do klimatického regiónu T1-T3, a to veľmi teplý suchý nížinný (T1), teplý, mierne suchý pahorkatinový (T2), veľmi teplý, suchý, nížinný, kontinentálny (T3). Terén katastrálneho územia je prevažne zvlnený. Asi 20% terénu je rovina, zo 75 % je terén zvlnený a z 5% kopcovitý.

Na území sa nachádzajú pôdne typy: černoze, černoze degradované, regoz, čiernica glejová, fluvizem glejová, čiernica a kambizem. Agronomicky sú to veľmi úrodné černoze, ktoré sú vhodné pre pestovanie väčšiny poľnohospodárskych plodín.

1.3.1.1 Lesné hospodárstvo

Hodnotenie súčasného stavu lesov je rozdelené na dve skupiny - nížinné lesy a lesy v pahorkatinách a vrchovinách. Nížinné lesy sú ďalej delené na lužné lesy a lesy na viatych pieskoch. V súčasnosti je celková lesná výmera v katastrálnom území Gbely 2781 ha. Nížinné lesy majú ekologické prínosy najmä na viatych pieskoch, kde plnia dôležitú pôdoochrannú funkciu. V ich vývoji sa zaznamenal plošný a kvalitatívny úbytok dubov.

Lužné lesy predstavujú v súčasnosti posledné zvyšky z pôvodnej rozlohy. Spoločenstvá lužných lesov v záujmovom území sú na viacerých miestach ovplyvnené prenikaním, často až inváziou, nepôvodných bylín.

1.4 Doprava

Mesto sa nachádza v západnom priestore severo-južného dopravného koridoru Slovenskej republiky. Z pohľadu krajinno-funkčných analýz okresu Skalica je toto územie charakterizované ako rozhranie Záhorskej nížiny a Myjavskej pahorkatiny.

Dopravný koridor je špecifikovaný cestným ťahom I. triedy č. I/2 Bratislava - Malacky - Kúty - Gbely - Holíč - Skalica pozdĺž štátnej hranice s Českou republikou.

Odstup sídla od uvedených komunikácií má svoje výhody aj nevýhody. Nevýhodou je nepriame cestné spojenie cca. 4 km po ceste cez prekážku železničnej trate. Ani poloha železničnej stanice v Gbeloch, či železničná zastávka Gbely nemôžu z týchto dôvodov pôsobiť mestotvorne. Výhodou je odstup sídla od komunikácií a tým ich nízky negatívny dopad / hluk, prašnosť, blato, bezpečnosť / na obyvateľov.

Po celom území mesta Gbely sú vybudované pešie trasy a chodníky a sú využívané chodcami. Za hlavné alebo dominantné môžeme označiť ulice - Naftárska, Hurbanova, Jilemnického, Švermova, Petroveská.

V meste je jedna cyklotrasa spájajúca Gbely a mestskú časť Adamov, ktorej povrch je v súčasnej dobe asfaltový.

1.5 Technická infraštruktúra

1.5.1 Voda

V súčasnosti je mesto Gbely zásobované pitnou vodou prírodným potrubím Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a.s..

1.5.1.1 Neverejné vodovody

V areáli terajšej spoločnosti PD Gbely, a.s. sú vybudované vrty pre čerpanie úžitkovej vody s výtlakom do hydroglóbusu situovaného tiež v areáli družstva o objeme 200 m³. Táto voda slúži iba pre technologické potreby družstva a zásobovací systém je v jeho správe.

V areáli DPS, n.o. Gbely bol v roku 2019 obnovený prírodný zdroj jódovej vody. Voda z neho je voľne vypúšťaná na povrch s možnosťou individuálneho odberu vody občanmi.

1.5.1.2 Potreba pitnej vody

Potreba pitnej vody zahŕňa vodu pre predpokladaný počet obyvateľov, nárokov technickej vybavenosti mesta. V súčasnej dobe je na verejný vodovod napojených 99,90 % bývajúcich.

1.5.1.3 Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V súčasnej dobe je v meste Gbely na verejnú kanalizáciu napojených 98 % domov a bytov. Vzhľadom k tomuto rozsahu je spôsob likvidácie odpadových vôd z odkanalizovaného územia uspokojivý.

1.5.1.4 Čistiaca stanica odpadových vôd

Areál čistiarne odpadových vôd o rozmeroch vyhradeného územia 80 x 65 metrov je situovaný v severnej časti mesta na ľavom brehu Gbelského potoka. ČOV je vybudovaná ako mechanicko-biologická s dažďovou nádržou a kalovým hospodárstvom. Ochranné pásmo je stanovené na 15 metrov od čistiacich zariadení.

Odpadové vody z mesta pritekajú na ČOV kanalizačným zberačom väčšinou z jednotnej kanalizačnej siete. Pred zaústením potrubia do ČOV je na zberači umiestnená vypínacia komora, ktorá v prípade výpadku niektorého objektu ČOV umožní gravitačný odtok odpadovej vody do recipientu. Ulice, na ktorých bola budovaná kanalizácia pod názvom Stoky B sú zvedené do prečerpávacej stanice na ulici Naftárska a potom výtláčnym potrubím do ČOV Gbely.

ČOV je dimenzovaná na:

1. minimálny prítok 14,3 l/s
2. priemerný prítok 23,8 l/s
3. maximálny prítok 47,5 l/s

Dažďový prítok do dažďovej nádrže je dimenzovaný na 608 l/s. Užitočný objem dažďovej nádrže je 700 m³. ČOV je vybudovaná na dimenzovaný výhľadový stav čistenia a odvádzania odpadových vôd z celého intravilánu mesta, vrátane správnej budovy poľnohospodárskeho družstva a menších priemyselných podnikov - t.j. ich sociálnych zariadení. Do ČOV Gbely sa privádzajú odpadové vody aj z obce Petrova Ves a Letničie.

1.5.2 Zásobovanie plynom

V súčasnej dobe je v meste Gbely plynofikovaných cca. 99 % domácností.

1.5.3 Zásobovanie elektrickou energiou

Súčasnú potrebu elektrickej energie zabezpečujú jestvujúce elektrické zariadenia a zásobovanie elektrickou energiou je dostačujúce.

1.5.4 Zásobovanie teplom

Výroba a dodávka tepla na území mesta Gbely je zabezpečovaná hlavne lokálnymi tepelnými zdrojmi. Centralizovanú výrobu, dodávku a predaj tepla zabezpečuje spoločnosť Skal&Co Skalica s.r.o. Uvedená spoločnosť prevádzkuje jeden tepelný zdroj, ktorý dodáva teplo na ÚK a ohrev TÚV pre 72 bytov v 3 bytových domoch.

V centrálnom tepelnom zdroji sú nainštalované tri teplovodné plynové kotly s inštalovaným výkonom 1,2 MW. Rozvodná tepelná sekundárna sieť pripojená na zdroj je štvorrúrová, ktorá postupne musí prejsť komplexnou výmenou v ďalšom období. Hydraulické vyregulovanie na ÚK rozvodoch bolo ukončené v roku 1998. V roku 2000 boli vymenené na kotloch K1 a K2 horáky.

Ostatné byty v bytových domoch na ulici Učňovská a Záhumenice majú buď spoločnú kotolňu pre bytový dom alebo má každý byt vlastný zdroj vykurovania. Podnikateľské a priemyselné subjekty si teplo vyrábajú v lokálnych kotolniach.

1.6 Vybavenosť územia

Transformovaním ekonomického systému na trhové hospodárstvo sa zariadenia občianskej vybavenosti modifikovali na dve skupiny zariadení, a to na skupinu netrhových a trhových, komerčných zariadení. Zariadeniami netrhového charakteru sa stávajú skupiny školstva, zdravotníctva a sociálnej starostlivosti, kultúra a telesná kultúra, ktoré sa priradujú do zariadení sociálneho charakteru a začínajú čiastočne pôsobiť na komerčnom základe. Zariadeniami trhového charakteru sa stávajú skupiny obchod, verejné stravovanie a ubytovanie a služby, ktorých rozsah je ovplyvňovaný predovšetkým ponukou a dopytom.

Z uvedených aspektov sa občianska vybavenosť sleduje v dvoch rovinách, ktoré predstavujú :

- *verejnú nekomerčnú vybavenosť, ktorá predstavuje aktivity zabezpečujúce potreby obyvateľov mesta Gbely a v niektorých zariadeniach aj širšieho zázemia a ktorá je zabezpečovaná prostredníctvom samosprávy. Mesto plní významnú funkciu pri zabezpečovaní potrieb v oblasti výchovy a vzdelávania ako i podmienok kultúrno-spoločenskej činnosti a podmienok telesnej kultúry a je zároveň strediskovým spádovým mestom pre okolité obce,*
- *komerčnú vybavenosť.*

1.6.1 Školstvo

Základná škola s materskou školou na ulici Pionierska 697, Gbely poskytuje výchovu a vzdelávanie detí od 2 do 16 rokov, komplexnú starostlivosť o deti v mimovyučovacom čase, výchovu a vzdelávanie detí so špeciálno - edukačnými potrebami, konzultácie a poradenstvo pre deti aj rodičov, ako aj stravovanie detí v školskej jedálni.

Počet žiakov v šk.r. 2020/2021 je 512.

Počet tried: 23

Počet oddelení ŠKD : 4

Počet pedagógov: I. stupeň - 9, II. stupeň - 21 + 2 (riaditeľ a zástupkyňa)

Počet detí v MŠ: 158

Počet tried v MŠ : 7

Škola ponúka kvalitné voľnočasové aktivity pre deti, organizuje a realizuje rozvojové projekty zamerané na netradičné formy vyučovania a skvalitňovanie medziludských vzťahov, prevenciu pred závislosťami rozličného typu, intervenčné programy, ozdravovacie pobyty, výlety, exkurzie, návštevy divadelných predstavení.

Do systému voľnočasových zariadení patrí aj **Centrum voľného času Gbely**, ktoré bolo v meste zriadené v roku 2011. V školskom roku 2020/2021 má 85 členov v záujmových útvaroch. Počet záujmových útvarov v tomto školskom roku je 8, počet zamestnancov 7. Krúžková činnosť je zameraná na futbal, pohybovú aktivitu pre školákov a predškolákov, modelárstvo, šach.

Do systému základného školstva patrí aj Základná umelecká škola, ktorá sídli na ulici Československej armády 1207.

V školskom roku 2020/2021 ZUŠ Gbely navštevuje 422 žiakov. Vyučovanie prebieha v odboroch: hudobný, tanečný, výtvarný a literárno-dramatický. Vyučovanie prebieha v Gbeloch a elokovaných pracoviskách Petrova Ves, Smolinské a Letničie.

Stredné školy

Vzdelávaciu inštitúciu s regionálnou pôsobnosťou, zabezpečujúcu úplné stredné odborné vzdelanie reprezentuje Stredná odborná škola elektrotechnická Gbely, sídliaca na ulici Učňovskej č. 700/6. Škola už 70 rokov vzdeláva svojich žiakov v technických a elektrotechnických odboroch. V rámci svojej činnosti spolupracuje s renomovanými spoločnosťami a podobnými vzdelávacími inštitúciami doma aj v zahraničí. Aktuálny počet žiakov v šk. roku 2020/2021 je 171 v troch študijných odboroch a v troch učebných odboroch. Do siete škôl má škola zaradené celkom 4 študijné odbory, dva nadstavbové študijné odbory a šesť učebných odborov. Poskytuje aj možnosť externého - večerného štúdia pre elektrotechnické a stavebné odbory, v študijnom odbore 2697 K mechanik - elektrotechnik, učebnom odbore 2683 H 11 elektromechanik zameraný na silnoprádovú techniku a učebnom odbore 3661H murár. Počet všetkých zamestnancov je 33, z tohto počtu je 21

pedagogických. Súčasťou školy je aj školský bufet, školský internát a školská jedáleň, ktorých služby môže využívať aj verejnosť.

1.6.2 Kultúra

Správa mestského majetku Gbely, spol. s r.o. (ďalej len SMM) bola založená mestom Gbely v roku 2005. Od roku 2012 rozšírila svoju činnosť o podnikateľské akcie - svadby či súkromné oslavy životných jubileí v priestoroch domu kultúry. Úlohou spoločnosti je zabezpečovať kultúrno-spoločenské aktivity v meste Gbely. Pod Správou mestského majetku Gbely, spol. s r.o. pôsobí Folklórna skupina Gbelan, ktorá v roku 2019 oslávila svoje 50.-te výročie. SMM Gbely, spol. s r.o. vydáva noviny zo života mesta - mesačník Gbelan.

Mesto Gbely zaznamenalo v posledných rokoch rozvoj aj na poli kultúrneho života. Počas celého roka sa usporadúva množstvo podujatí nielen v dome kultúry a jeho blízkosti, ale aj v priestoroch na štadióne. Od plesov, fašiangových tradícií, cez letné podujatia, hodové slávnosti či jesenné a zimné podujatia. K folklórnym zvykom prispieva aj usporadúvanie folklórnej slávnosti Gbelská paráda. Multižánrovosť jednotlivým podujatiam dávajú napríklad: koncerty, tanečná súťaž Beat forum, festival Peace fest, či a už spomínané hodové slávnosti s množstvom multižánrových interpretov, skupín a programov. Koncepcia jednotlivých kultúrnych podujatí je stavaná pre každú vekovú kategóriu. S cieľom priblížiť a pripomenúť históriu, ktorá posunula Gbely do povedomia celej verejnosti, vznikla v roku 2013 pri príležitosti 100-ho výročia uskutočnenia prvého vrtu na živice v bývalom Rakúsko-Uhorsku „Mestská a naftárska expozícia“ (budova ZUŠ Gbely, III.poschodie). Vďaka digitalizácii sú navyše sprístupnené i 16-milimetrové dokumentárne filmy z prostredia nielen ťažby ropy, ale aj prác na poli, ktoré boli súčasťou života prvej polovice 20.storočia. V budove domu kultúry našiel svoje miesto detský kútik pre mamičky na materskej dovolenke so svojimi deťmi.

Gbelskí seniori využívajú Klub seniorov „Pohoda“ v priestoroch budovy Základnej umeleckej školy Čsl. armády. Tam si v príjemnom prostredí pri čaji či káve vymieňajú recepty, skúsenosti alebo sa venujú spoločenským hrám či spevu. V rámci klubových činností si nájdu priestor všetky vekové kategórie v duchu hesla: „Pre každého niečo!“

SMM Gbely, spol. s r.o. zastrešuje prostredníctvom svojich zamestnancov aj verejnoprospešné aktivity mesta, ako je upratovanie, čistenie a údržba verejných priestranstiev a budov.

Mestská knižnica

Mestská knižnica je situovaná v priestoroch ZŠ s MŠ Gbely na ulici Pionierska č. 697. Knižnica ponúka aj niektoré služby, ako bezplatné pripojenie k internetu, xerografické služby, medziknižničnú výpožičnú službu. Knižnica ponúka možnosť využívať knižnicu učiteľom a žiakom už pred prvou vyučovacou hodinou t.j. od 7.30 hod. Od roku 2007 je knižnica vybavená zariadením výpočtovej techniky s kompletným, bezplatným, pripojením na internet. Mestská knižnica je zároveň školskou knižnicou.

1.6.3 Kultúrne dedičstvo mesta

Pri ceste na Smolinské stojí kríž od roku 1891 s nápisom „Ku cti a chvále Boha Spasiteľa postavili nábožní manželé Bartolomej a Juliana Valla.“ Stojí pri záhradkárskej osade a je nazývaný šaštínsky.

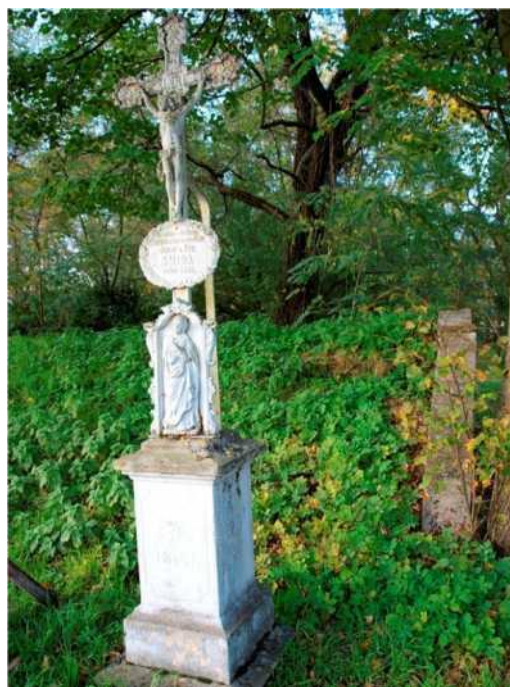
Kríž pri dome kultúry

Na Petroveskej ulici je kríž „Petrovský“ s nápisom: „ Na česť ukrižovanému spasiteľovi dali postaviť manželia : Imrich Čaha a Rozália rod. Kocák 1905“.

V areáli Nafta a.s. stojí železný kríž nazývaný našimi rodičmi „ U Semerky alebo u Lokaička“. Má nápis „ Ku cti a sláve Božej postavili zbožní manželia Jozef a Eva Šmida r. 1891.“

Kríž na „Rasovni“ na ulici Prof. Čárskeho má nápis „ Ku cti a sláve ukrižovaného spasiteľa Ježiša Krista venovali manželia Štefan Krall a Anna rod. Vavrikl.p. 1912.“

Železný kríž pod vinohradmi smerom na Štefanov, hovorí sa mu „štepanovský“ a je bez nápisu.

Na Družstevnej ulici je kamenný kríž, ktorému sa hovorilo „u Grimandla“.

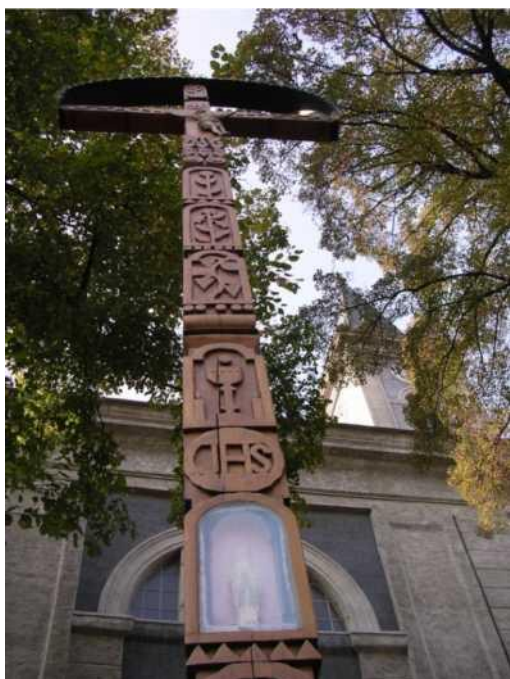
Stĺp Svätej trojice sa nachádza pred budovou mestského úradu na Námestí slobody. Je z druhej polovice 19. storočia, renovovaný bol v roku 1993, jeho výška je 5,5 m. Je uvádzaný v Súpise pamiatok na Slovensku. Stĺp pochádza pravdepodobne z dielne E. Zborila z Uherského Hradišťa. Na vrchole stĺpa je súsošie najsvätejšej trojice a je na ňom nápis „Na česť a chválu trojjediného Boha Otca, Syna a Ducha svätého dal postaviť Jozef Ružička st. v roku 1893.“

V blízkosti farského kostola sú viaceré kríže - jeden starý bez nápisu, ďalej je to socha Panny Márie, kde je nápis „Ó Mária, bez poškvvrny počatá, pros za nás, ktorí sa k Tebe utiekame - Imrich Čaha a Rozália rod. Kocák, nábožní manželia r. 1893“.

Pri kostole stojí drevený kríž z Detvy, darovaný rodinou Komorných pri príležitosti kňazskej vysviacky vdp. Miroslava Komorného a vdp. Eduarda Pechu.

1.6.3.1 Pamätihodnosti mesta

Kostol sv. Michala archanjela bol postavený v rokoch 1846 - 1852. Na jeho vybudovanie štedro prispela aj cisárska rodina. Posvätený bol 12. septembra 1852. Vybavenie interiéru bolo realizované v roku 1853. Ďalšia posviacka bola v roku 1859. Architektonicky sa jedná o neskoroklasicistickú stavbu s neskoršími úpravami jednolod'ového typu s obdĺžnikovým pôdorysom a rovným uzáverom presbytéria. V lodi sa nachádzajú tzv. pruské klenby, v presbytériu tzv. česká placka.

Fasáda je členená lizénami a termálnymi oknami. Okrem hlavného oltára sa v lodi nachádzajú ešte dva bočné oltáre s obrazmi Panny Márie a sv. Jozefa. Na baldachýne kazateľnice sa nachádza socha Dobrého pastiera.

Rokokové súsošie Immaculata /Nepoškvrnená/ sa nachádza na Námestí biskupa Čárskeho. Súsošie je z druhej polovice 18.storočia a je uvádzané v Súpise pamiatok na Slovensku. Na podstavci sú sochy sv. Floriána, sv. Sebastiána, sv. Vendelína a sv. Antona. Súsošie bolo v poslednom desaťročí minulého storočia zreštaurované.

Organ v Kostole sv. Michala archanjela bol postavený v r.1844 - 1853 a je uvádzaný v Súpise pamiatok na Slovensku. Bol zrekonštruovaný v roku 2004.

Sochy sv. rodiny a Modliaceho sa Ježiša v priestore cintorína.

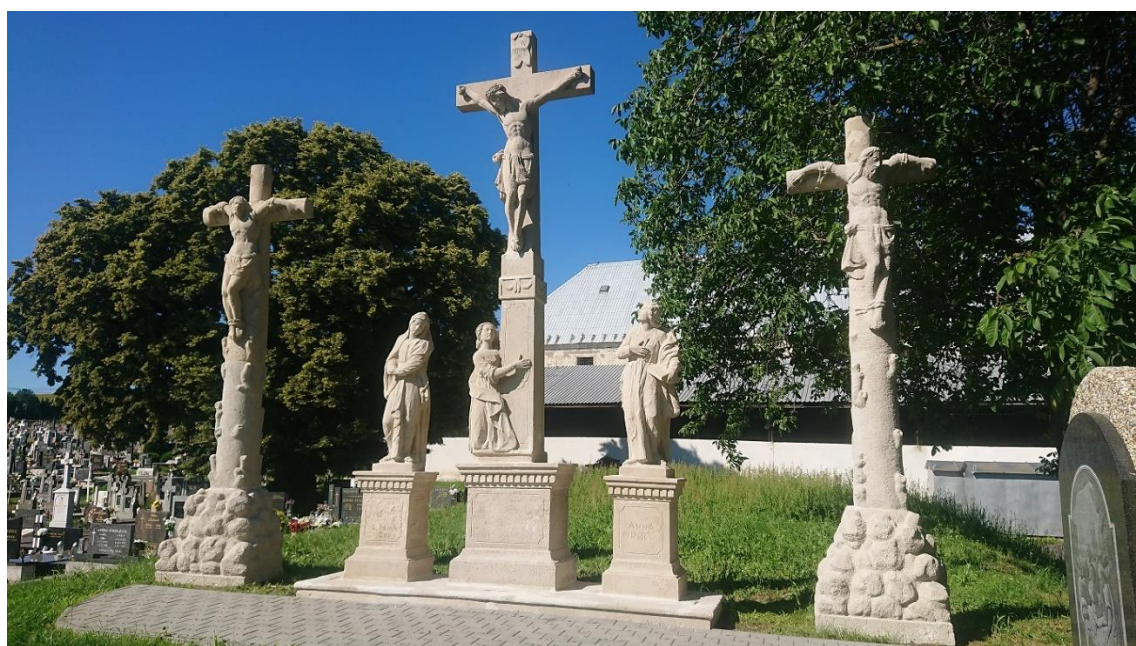
Busta biskupa Jozefa Čárského, ThDr. sa nachádza na Švermovej ulici na budove fary. Jozef Čársky žil v rokoch 1886 až 1962, bol kňazom a biskupom. Bol literárne veľmi činný, jeho besednice uverejňované v kalendároch, i v novinách mali hlboko poučný ráz. Ako mladý, uvedomelý študent bol ťažko skúšaný maďarizačným režimom. Bol podporovateľom chudobných študentov a veľkým ľudomilom. Pochovaný je v Košiciach, v Dóme svätej Alžbety. Jozef Čársky je prvý čestný občan mesta Gbely zo dňa 5. júla 1946.

Na cintoríne v Gbeloch je uložená urna s popolom ďalšieho veľkého rodáka z Gbelov - Prof. MUDr. Konštantína Čárskeho DrSc. Konštantín Čársky žil v rokoch 1899 - 1987, bol to lekár – kardio chirurg a univerzitný profesor. Je autorom niekoľko stoviek odborných vedeckých prác publikovaných doma i v zahraničí.

KALVÁRIA - V roku 2015 sa vedenie mesta Gbely začalo zaoberať myšlienkou aktívneho občana, Ing. Miroslava Čárskeho, navrátiť do mesta niečo, čo bolo v minulosti jeho súčasťou: KALVÁRIU, t.j. cestu Ježiša od domu Piláta na horu Golgota v Jeruzaleme, kde bol ukrižovaný. Tá sa v Gbeloch spomínala v archívnych dokumentoch viažucich sa k roku 1761. Bola postavená gbelskou šľachtickou rodinou Körmendyovcov, ktorá sa na územie severného Záhoria prišla ukryť pred tureckou expanziou do Uhorska a v Skalici dokonca požiadala o štatút utečenca. Myšlienka sa tak stala skutočnosťou a v roku 2017 skupina profesionálov v odbore architektúry, grafiky a stavitel'stva vypracovala niekoľko ideových zámerov, z ktorých vzišiel „Návrh úprav a dotvorenia Kalvárie“. Išlo o citlivé zakomponovanie moderných architektonických prvkov do prostredia cintorína s väzbou na dedičstvo po našich predkoch. Na základe súhlasu gbelského kňaza, boli výjavy na jednotlivých zastaveniach prevzaté z obrazov, olejomalieb Krížovej cesty, umiestnených v Kostole svätého Michala archanjela v Gbeloch. Pri stavebných prácach sa našiel fragment ľavej ruky ukrižovaného Ježiša z pôvodného korpusu z roku 1761. Ten je umiestnený v mestskej a naftárskej expozícii. Kalváriu slávnostne posvätil bratislavský biskup monsignor Jozef Haľko, 14.10.2017.

Pamätná tabuľa Jána Jurigu sa nachádza na ulici Obrancov mieru. Ján Juriga žil v rokoch 1806 až 1888. Uvedomelý Slovák, mecenáš slovenského kultúrneho života a ostrihomský kanonik zo svojich príjmov podporoval slovenských študentov.

Bol to slovenský národovec, ktorý kúpil pre obec budovu (bývalá Jágáreň), ktorá slúžila ako škola a materská škola až do postavenia novej budovy v roku 1973. Pamätnú tabuľu venoval spolok sv. Vojtecha 6.júla 1930.

Busta Ferdiša Jurigu ThDr. sa nachádza na Švermovej ulici, na budove fary. Ferdiš Juriga žil v rokoch 1874 až 1950, bol to kňaz, politik, publicista. Patril medzi významné osobnosti nášho politického a kultúrneho života 19.-20.storočia. Svojimi článkami bojoval za národné a sociálne práva slovenského ľudu a záchranu slovenského ľudového umenia. V roku 1906 sa stal členom uhorského parlamentu, kde požadoval zavedenie slovenčiny do základných škôl. V roku 1918 ako člen SNR, poslanec Národného zhromaždenia a spoluautor Martinskej deklarácie predniesol prejav o sebaurčení Slovákov. Ako prvý preložil Písmo sväté do slovenčiny. Úspech dosiahol aj ako skladateľ pochodov a hymnických piesní. Jeho pozostatky sú uložené na cintoríne v Martine.

Kaplnka sv. Anny sa nachádza na ulici Štefánikovej. V roku 2007 bola na mieste starej kaplnky postavená nová, ktorá bola v tomto roku aj vysvätená.

Kaplnka sv. Jána Nepomuckého, patróna ČR sa nachádza na ulici Švermova. Zrekonštruovaná bola v roku 2007.

Busta Jána Medlena sa nachádza v parku pomenovanom po tomto významnom rodákovi. Žil v rokoch 1870 až 1944, bol to miestny maloroľník a objaviteľ ropy v Gbeloch - rok 1913. V roku 1912 zistil na svojom pozemku unikajúci plyn, ktorý využil na kúrenie vo svojom domci. Verejnosť upozornil na nález plynu až výbuch v roku 1913. Úradné komisie zistili prítomnosť zemného plynu a našli pri vŕtaní čierny olej. Banskí odborníci začali s ťažbou ropy.

Miesto prvého vrtu v Československu sa nachádza na Farskom. Vrtné práce na tomto mieste boli zahájené 23.10.1913. Ťažba ropy z hĺbky 163,8 m bola zahájená 13.1.1914. Ku koncu prvej svetovej vojny pracovalo v baniach asi 400 robotníkov, zväčša vojenských zajatcov. V bani bolo zavedené elektrické osvetlenie, zriadená vodáreň a vodovod. Po prevrate v roku 1918 zastavili robotníci prácu v baniach a začalo sa rabovanie, hlavne židovských obchodov v obci. Situácia sa upokojila až po prevzatí naftových baní Československou dočasnou vládou pre správu Slovenska.

Pomník padlým obyvatelům v 1. a 2. sv. vojne sa nachádza pri kostole.

Oloch - miesto prvej studne v Gbeloch - nachádza sa na Námestí 1.mája. OLOCH - prameň vody, kam podľa povesti prišli prví Slovania a u prameňa nechali gbelík, aby si pocestný uhasil smäd. To miesto volali, „tam, kde je gbelík“. Z tohto názvu sa, podľa povesti, odvodil aj terajší názov mesta - Gbely. V roku 2014 prešlo toto miesto kompletnou rekonštrukciou.

Studnička na „Mléčnicách“ sa nachádza na ulici Štefánikova. Okolie studne vhodne dopĺňa brezový háj, ktorý vysadil rázovitý občan Gbelov František Kovalovský zvaný Peňáz.

Sýpka pri cintoríne – z doby Márie Terézie.

Židovský cintorín - Dnes ako jediný hmatateľný dôkaz o živote Židov v Gbeloch, nachádzajúci sa medzi ulicou Medlenova a ulicou Farské. V mestečku bola aj synagóga a židovská škola, ktorá bola prerobená na rodinný dom.

V lese pre ceste Kúty – Kopčany sa nachádza **Sírková voda** - mierna depresia s prameniskom a jazierkom s minerálnou vodou, sírovo- uhličitou.

1.6.4 Telovýchova

Pre športovo-rekreačnú činnosť obyvateľov je na území mesta Gbely k dispozícii spolu cca. 3,8 ha športových plôch. V druhovej štruktúre zariadení telovýchovy a športu sú zastúpené:

- futbalový štadión
- školské telocvične
- hokejbalové ihrisko

- multifunkčné ihrisko
- ľahkoatletický ovál
- tenisové kurty
- motokrosová dráha
- detské ihriská
- detské dopravné ihrisko

Obyvatelia a návštevníci mesta Gbely sa ďalej venujú turistike, aerobicu, florbalu, rybolovu, kynológii, poľovníctvu, šachu, cykloturistike, volejbalu, šach a iným aktivitám.

Adamovské jazerá

V letných mesiacoch poskytuje obyvateľom mesta a návštevníkom športové vyžitie lokalita Adamovské jazerá. Adamovské jazerá tvoria dve štrkoviská. Vznikli činnosťou človeka pri ťažbe štrkových nánosov rieky Moravy v oblasti, ktorej sa najviac dotkli úpravy pôvodného riečného koryta. V súčasnej dobe je voda v lokalita Adamovské jazerá najčistejším vodným zdrojom na Záhorí. Adamovské jazerá sú zároveň vyhľadávanou lokalitou pre trávenie voľného času počas celého roka. V lete tu záujemcovia môžu nájsť širokú ponuku voľnočasových aktivít. Za posledné obdobie vyrástli na blízkej rieke Morava 3 prístavy - dva na slovenskej a jeden na českej strane rieky. Prístavy slúžia lodiam, ktoré prevážajú turistov zo SR do ČR a naspäť a poskytujú aj výletné plavby. Lokalita ponúka aj požičovňu bicyklov a raftov s kompletnou logistikou. Turista tu zároveň nájde pestrú ponuku stravovania. Z mesta Gbely sa tam dostanete bezpečne po cyklotrase s asfaltovým povrchom.

1.6.5 Zdravotníctvo

Základnú zdravotnú starostlivosť obyvateľom mesta poskytuje jedna ambulancia detského lekára, dve ambulancie praktických lekárov pre dospelých, jedna zubná ambulancia, jedna gynekologická ambulancia. Súčasťou zdravotnej starostlivosti o občanov sú aj dve lekárne. Vyššie zdravotnícke služby a špecializované nemocničné služby zabezpečuje obyvateľom mesta Gbely Fakultná nemocnica s poliklinikou Skalica a.s..

V meste je zriadená jedna súkromná veterinárna ambulancia.

1.6.6 Sociálna starostlivosť

V meste je zriadené neštátne zariadenie Dom pokojnej staroby n.o. Gbely, ktoré je neziskovou organizáciou. Zakladateľom neziskovej organizácie je Mesto Gbely.

DPS n.o. pôvodne Dom dôchodcov vznikol rekonštrukciou bývalých detských jasiel z finančných prostriedkov Mesta Gbely a od mája roku 2000 poskytuje sociálne služby starším a odkázaným občanom.

Dnes Dom pokojnej staroby, n.o. tvorí komplex dvoch budov a to na ulici Hudecova a ulici Prof. Čárskeho. Budova na ulici Prof. Čárskeho je bezbariérová. Kapacita v oboch budovách je 103 miest. Zaraďuje sa medzi zariadenia rodinného typu a bezbariérové riešenie umožňuje imobilným obyvateľom domova dokonalé pohodlie a prístup do všetkých jeho častí. Obyvateľom sú k dispozícii jedno, dvoj a trojposteľové izby s príslušenstvom. Súčasťou zariadenia sú tri spoločenské miestnosti a jedáleň. V druhej prízemnej budove, ktorá je prevádzkovou budovou, je umiestnená kuchyňa so skladovým príslušenstvom, práčovňa, sušiareň a kotolňa. Staršia budova prešla rozsiahlou rekonštrukciou v roku 2012, pričom bola pristavená kaplnka, vymenili sa podlahové krytiny, kompletne sa vymaľoval interiér. Budova má nové plynové kotly a slnečné kolektory na ohrev vody, nainštalovali sa nové televízne rozvody a vetranie kuchyne, zakúpili sa nové polohovateľné posteľe a nočné stolíky, vymenilo sa vybavenie kuchyne - sporáky, zakúpila sa nová práčka na bielizeň. V areáli sa vybudovali nové chodníky, cesta a prírodné jazierko.

Poloha oboch zariadení mimo hlavnej cesty poskytuje obyvateľom tiché a pokojné prostredie. Príľahlý dvor a záhrada vytvára bezpečné podmienky pre prechádzky a pobyt na čerstvom vzduchu a zároveň je využívaný hlavne v letnom období na rôzne spoločenské podujatia a akcie.

Hlavným poslaním sociálneho zariadenia Dom pokojnej staroby n.o. Gbely je poskytovanie nevyhnutnej komplexnej starostlivosti spočívajúcej v poskytovaní stravovania, bývania a zaopatrenia občanov, ktorí sú poberateľmi starobného, invalidného dôchodku, ktorí pre svoj nepriaznivý zdravotný stav vyžadujú sústavnú starostlivosť inej osoby alebo poskytovanie starostlivosti v domove potrebujú z iných vážnych dôvodov.

Okrem hlavnej činnosti, Dom pokojnej staroby, n.o. Gbely organizuje:

- spoločné stravovanie pre dôchodcov mesta so zabezpečením rozvozu stravy do domácností

Budova na ulici Hudecova

Budova na ulici Prof. Čárskeho

Spoločenská miestnosť v budove na ulici Prof. Čárskeho

1.6.7 Verejná administratíva a správa

Zariadenia verejnej administratívy a správy reprezentujú zariadenia štátnej správy a samosprávy, finančné inštitúcie a pošta. V meste Gbely sú rozložené nasledovne:

- Mestský úrad, Námestie slobody č. 1261
- Pošta, ul.SNP č.1503
- Hasičská zbrojnica, ul.Medlenova č.733

1.7 Životné prostredie

1.7.1 Ochrana prírody a krajiny

Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny definuje ochranu prírody a krajiny ako starostlivosť štátu, právnických osôb a fyzických osôb o voľne rastúce rastliny, voľne žijúce živočíchy a ich spoločenstvá, prírodné biotopy, ekosystémy, nerasty, skameneliny, geologické a geomorfologické útvary.

Pre územnú ochranu prírody a krajiny sa ustanovuje päť stupňov ochrany. Prvý stupeň platí na celom území Slovenskej republiky. Druhý až piaty stupeň ochrany, ako i osobitná ochrana, platí pre chránené územia a ochranné pásma.

1.7.2 Genofondovo významné lokality

Lokalita **Adamovské jazerá** - relatívne zachovalé lesné porasty na suchších stanovištiach s výrazným zastúpením duba, na vlhších miestach jelšové porasty. Reprezentujú ju dve štrkoviská s ostrovčekmi, sukcesia litorálnych spoločenstiev, ornitologicky významná lokalita - chránené vtáčie územie. Vznikli činnosťou človeka pri ťažbe štrkových nánosov rieky Morava v oblasti, ktorej sa najviac dotkli úpravy pôvodného riečného koryta. V súčasnosti patria Adamovské jazerá k najvýznamnejším ornitologickým lokalitám nielen na Záhori, ale aj na celom území Slovenska. Hniezdi tu niekoľko vzácných druhov vtákov, lokalita je dôležitou migračnou zastávkou sťahovavých druhov a tiež zimoviskom severských populácií divých husí. Bola tu vytvorená ornitologická stanica, ktorá slúži zamestnancom Štátnej ochrany prírody na monitoring migrujúceho vtáctva vo vyhlásenej chránenej vtáčej lokalite. V súčasnej dobe je voda v lokalite Adamovské jazerá najčistejším vodným zdrojom na Záhori.

Chránené vtáčie územie Záhorské Pomoravie

Výmera lokality: 28 486 ha

Odôvodnenie ochrany:

Morava je jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov chriaštel bodkovaný (*Porzana porzana*), bučiak trst'ový (*Botaurus stellaris*), haja červená (*Milvus milvus*), sokol rároh (*Falco cherrug*), haja tmavá (*Milvus migrans*), bučiačik močiarny (*Ixobrychus minutus*) a jedným z piatich pre hniezdenie druhov kačica chrapľavá (*Anas querquedula*), kačica chripl'avá (*Anas strepera*), hrdzavka potápavá (*Nettion rufina*) a kalužiak červenonohý (*Tringototanus*). Pravidelne tu zimuje viac ako 20.000 jedincov viacerých druhov husí (*Anser sp.*). V území pravidelne hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov rybárik riečny (*Alcedo atthis*), muchárik bielokrký (*Ficedula albicollis*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), brehuľa hnedá (*Riparia riparia*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), bocian biely (*Ciconia ciconia*) a rybár riečny (*Sterna hirundo*).

Lokalita **Kojatín** - do územia mesta Gbely zasahuje len východná časť tejto lokality. Reprezentujú ju zachovalé lesné porasty, prevažne dubiny, na vlhších stanovištiach prevládajú jelšové porasty s prímесou jaseňa.

Lokalita **Sirková voda** - mierna depresia s prameniskom a jazierkom s minerálnou vodou, sírovo-uhličitou. Významná lokalita z hľadiska výskytu chrobákov. Lokalita sa nachádza v lesnom poraste duba letného a jelše lepkavej. Dubina je porast starý asi 100 rokov, dosiaľ bez zásahov. Zamokrené úseky v okolí prameňa sú zarastené mokradňovou vegetáciou pozostávajúcou z trstiny obyčajnej a pálky úzkolistej, závislej od spodnej hladiny vody.

Lokalita **Kúty** - **Gbely**-dobře vyvinuté pieskomilné spoločenstvá, skôr zamokrené spoločenstvá jelšových lesov pozdĺž železničnej trate.

Lokalita **Vodná nádrž Petrova Ves** - do územia mesta Gbely zasahuje len spodná časť tejto lokality. Vodná nádrž s dobre vyvinutými litorálnymi porastmi a zonáciou rastlinných spoločenstiev. Ornitologicky významná lokalita.

1.7.3 Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability predstavuje celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktoré zabezpečujú rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine a vytvárajú predpoklady pre trvalo udržateľný rozvoj.

Biocentrá a biokoridory nadregionálneho významu - sú to krajinné segmenty tvorené prirodzenou biotou, sú zachovalé alebo veľmi málo pozmenené a sú schopné fungovať ako genetický zásobník pre obnovu hlavných prirodzených ekosystémov na danom území.

Gbelský les - reprezentuje ho rozsiahly lesný komplex na rozhraní Chvojnickej pahorkatiny a Dolnomoravskej nivy. V danom území zaberá južnú časť s rozlohou 2781,33 ha. Vyvinuli sa tu spoločenstvá tvrdých luhov so zastúpením najmä jaseňa a duba. Rozšírené sú tiež borovicové a dubovo-borovicové lesy. V depresiách a pozdĺž vodných tokov sú časté jelšiny, väčšinou s prímесou brezy. Na odkrytých plochách sú miestami vyvinuté psamofilné spoločenstvá viatych pieskov.

Funkciu biokoridorov plnia nasledovné krajinné segmenty :

- biokoridor nadregionálneho významu : **biokoridor nivy rieky Morava**
- biokoridor regionálneho významu : **biokoridor vedúci údolím Unínskeho potoka**

Zhodnotením prírodných a antropických prvkov riešeného územia, urbanizovaná sídelno - technická zóna rozdeľuje riešené územie na dva rovnomerne zastúpené celky: západný lesný masív Gbelského boru a východné poľnohospodársky obrábané oráčiny.

Funkciu lokálnych biocentier v danom území tvoria nasledovné krajinné segmenty: vodná nádrž Petrova Ves, dubovo-hrabové lesy Ostrý vrch, vodné plochy Adamovské jazerá, lesné porasty Malá a Veľká obora. Biocentrá sú navzájom previazané líniovými krajinnými segmentmi, ktoré umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, ale vymedzujú aj nové priestory pre krajinnú zeleň, ktorá zlepši celkovú ekologickú stabilitu územia.

Funkciu lokálnych biokoridorov plnia nasledovné **krajinné segmenty**: Unínsky potok – tiež nazývaný ako Vrbický potok, Gbelský potok.

Územná sieť biocentier a biokoridorov je doplnená líniovými interakčnými prvkami - ochrannou-izolačná zeleň, pobrežná vegetácia, remízky a sieť vetrolamov. Ich základný význam spočíva v zvýšení celkovej ekologickej stability územia, hlavne v územných častiach tvorených oráčinami. Zmenšujú veľkosť pôdnych celkov, plnia protierozívnu pôdoochrannú funkciu a zvyšujú krajinársku hodnotu územia.

1.7.4 Sídlná zeleň

Neodmysliteľnou súčasťou krajinnej ekológie je zeleň. Jej význam spočíva v uplatňovaní jednotlivých funkcií, najmä kultúrno - spoločenskej a rekreačnej, priestorovej, estetickej, klimatickej, hospodárskej a v produkcii kyslíka a biologicky účinných látok, absorpcii cudzorodých látok z ovzdušia a znižovaní hladiny hluku.

Zeleň sídelného útvaru Gbely možno sledovať podľa dvoch charakteristických častí mesta. Južná časť reprezentovaná staršou zástavbou má nedostatok plôch verejnej zelene, v severnej a západnej časti mesta s novšou zástavbou je viac verejnej zelene, ktorú tvoria prevažne aleje a líniová zeleň.

Najväčšiu plochu verejnej zelene v staršej časti mesta vytvára parková plocha v okolí rímsko-katolíckeho Kostola sv. Michala archanjela. Námestím prechádza cesta, ktorá ho rozdeľuje na tri časti. Menšie parkové plochy sa nachádzajú na južnom konci ulice Prof. Čárského, na ulici Mirka Nešpora, ulici Štefánikova a ulici Mládeže. Líniová zeleň vo forme alejí lemuje ulicu Hurbanova, Švermova, Záhumenice, Učňovská a Krátka.

Väčším podielom je zeleň zastúpená v časti mesta s novšou zástavbou. Najvýznamnejšou plochou zelene na území mesta Gbely sú lesné porasty Gbelského lesa. Nachádzajú sa južne, západne a severozápadne od mesta, pričom najmä v západnej časti bezprostredne nadväzujú na systém zelene mesta /lokalita Farské/.

1.7.4.1 Verejná zeleň

PARKY A MENŠIE PARKOVÉ PLOCHY

Park na nám. I. mája

Menšia parková plocha je rozdelená na tri časti. Okolo kostola je po obvode jeho východnej strany nová výsadba javorov a líp. Oproti kostolu zo západnej strany na druhej strane cesty je udržiavaný brezový a borovicový porast. Tretia časť námestia je využívaná na predzáhradky priľahlých rodinných domov.

Park Jána Medlena

Parková plocha s krovinovou a stromovou výsadbou s rozlohou asi 290 m².

Parková plocha na južnom okraji ulice Prof. Čárskeho

Menšia upravená parková plocha s novou krovinovou a stromovou výsadbou. Najviac druhovo zastúpené stromy sú: borovica, breza, javor. Rozloha je približne 1848 m².

Ulica Mirka Nešpora

Malá plocha líniovej zelene pri oplotení cintorína, v ktorej dominujú pagaštany a línia tisov. Rozloha 150 m².

Ulica Štefánikova

Menšia parková plocha nachádzajúca sa na nive potoka s hustou výsadbou už vekovo starších briez (lokalita Mléčnice). Rozloha je 560 m².

Ulica Mládeže

Menší park s rôznorodou drevinou skladbou. Rozloha 1 050 m².

Park na Námestí slobody

Najrozsiahlejšia parková plocha v meste s rozlohou približne 5900 m². Rozdelená je na dve časti. V časti pred Mestským úradom je zastúpená upravovaná drevinná a krovinná zeleň, kde dominujú borovice, brezy, lipy, smrek. Novú výsadbu zastupuje javor, platan, ginko, dub, buk a iné. Druhú časť plochy, pred kinom, reprezentuje udržiavaný trávnik.

Štúrova ulica

Malá upravovaná parková plocha s rôznorodým zastúpením drevín: breza, borovica, javor. Rozloha 680 m². Pri hasičskej zbrojnici je nová výsadba javorov.

Dom kultúry

Park s relatívne mladou drevinou skladbou - borovica, lipa, čerešňa. Rozloha 3 800 m².

LES

Mesto Gbely je obklopené lesnými porastmi z južnej, západnej ako aj severnej časti. Len malé plochy týchto častí zasahujú do intravilánu. Väčšinu lesov reprezentujú monokultúry borovice, miestami sú ostrovčekovito zastúpené borovicovo-dubové lesy a dubohrabiny.

Aleje a líniová zeleň

Veľkú časť verejnej zelene v uliciach reprezentujú aleje a líniová zeleň. Niekde sú to len upravované trávniky, upravované plochy s kvetmi a krovinami, v novšej časti mesta aj so stromovou výsadbou. Aleje sa nachádzajú na týchto uliciach:

- pozdĺž cintorína : javor, lipa, pagaštan
- SNP
- Ružová
- Čsl. armády
- Záhumenice nová výsadba
- Hurbanova, Švermova, Štefánikova: javor

1.7.4.2 Zeleň bytových a rodinných domov

Bytovými domami s občianskou vybavenosťou je tvorená juhozápadná časť mesta. Z pohľadu zelene by sme mohli túto časť rozdeliť na dve menšie s rôznou kvalitou a kvantitou

zelene. Staršia časť bytových domov je charakteristická dostatkom vnútroblokovej zelene, ktorá je aj dostatočne udržiavaná.

Novšia časť bytových domov je doplnená o novú výsadbu hrabov a javorov. Plochy medzi jednotlivými domami sú tiež využívané ako malé záhradky.

Zeleň v okolí rodinných domov je vo väčšine prípadov využívaná na hospodárske účely. Len malá časť domov má upravené a udržiavané trávnaté plochy s okrasnými stromami a krovinami.

1.7.4.3 Zeleň pri občianskej vybavenosti

Zeleň školských zariadení

ZŠ s MŠ Gbely - ul. Pionierska

Školský a športový areál je upravený so vzrastlou zeleňou. Drevinnú skladbu predstavujú: borovica, lipa, javor, vrbá a topol. V roku 2019 bola zeleň doplnená o hraby a lipy.

ZUŠ Gbely - ul. Čsl. armády

Areál sa vyznačuje bohatou drevinou výsadbou staršieho veku. V súčasnej dobe sa venuje zvýšená pozornosť ochrane a údržbe tejto zelene s cieľom zachovať čo najviac vzácnych druhov (ginko, moruša a pod.).

ZŠ s MŠ Gbely - ul. Záhumenice

Areál materskej školy sa vyznačuje udržiavanou zeleňou so zastaranou drevinou výsadbou. V roku 2019 bola vysadená líniová zeleň pri oplotení z hrabov a jednotlivo v areáli platan, jedľa, dub.

SOŠE na Učňovskej ulici

Parková úprava v areáli školy. Drevinná skladba: vrbá, topol - ide o neparkovú úpravu.

ZELEŇ OSTATNEJ OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

Areál futbalového štadióna

Celý areál štadióna je obkolesený výsadbou stromov a krovín: borovica, lipa, breza, javor. Areál je pravidelne udržiavaný.

Hasičská zbrojnica

Pri budove hasičskej zbrojnice je malá udržiavaná parková plocha s novou výsadbou javorov.

Park na ulici Naftárska oproti železničnej stanici

Parková plocha s obmedzeným prístupom. Z vonkajšej strany oplotenia sú vysadené staršie lipy, pagaštany a javory. V rámci areálu, ktorého súčasťou je malé jazierko, sú zastúpené staršie zachovalé stromy: vrbá, topol, lipa, moruša ...

ZELEŇ CINTORÍNA

Cintorín sa nachádza na južnom okraji Gbelov. Parková úprava s drevinnou skladbou sa nachádza len v blízkosti hlavného vstupu. Cintorín je od cesty oddelený alejou pagaštanov. Po okraji areálu sú vysadené tisy.

1.7.4.4 Ochranná a izolačná zeleň

Ochranná zeleň plní predovšetkým protieróznú funkciu. Zeleň tohto typu sa nachádza len pozdĺž Gbelského potoka, kde spevňuje jeho brehy. Zeleň je neudržiavaná.

Izolačná zeleň spĺňa funkciu protihlukovú a zachytáva exhaláty najmä z cestnej a železničnej dopravy. Vo výrobnjej a poľnohospodárskej zóne by mala oddeľovať túto oblasť od obytných zón.

1.7.4.5 Hospodárska zeleň

Zeleň záhrad a záhradkárskeho plôch

Zeleň záhrad zaberá najväčšie plochy v meste. Záhrady majú prevahu obhospodarovanej plochy niekde s malou zástavbou. Väčšinu drevín tvoria ovocné stromy, miestami sa vyskytujú aj okrasné dreviny a kroviny.

Záhradkárska osada MIER s rozlohou asi 38 500 m² sa nachádza na juhu mesta Gbely. Ďalšie plochy sa nachádzajú v priestore Adamov.

1.7.4.6 Nevyužívané plochy

Sú to väčšinou plochy nachádzajúce sa na okraji mesta. Väčšinou sú porastené rudernými spoločenstvami, menej sú zatravnené.

1.7.5 Ochrana a tvorba životného prostredia

Kvalita životného prostredia je do značnej miery ovplyvňovaná ako prírodnými, tak aj negatívnymi civilizačnými javmi, ktoré majú charakter stresových faktorov. Väčšinou sa viažu na nepriaznivé výstupy z výrobných odvetví, pričom zasahujú buď priestor, línie alebo majú bodový charakter.

1.7.5.1 Ovzdušie

Na území mesta Gbely sa nenachádza žiadny významný zdroj znečistenia ovzdušia. Najväčším znečisťovateľom ovzdušia v meste a jeho bezprostrednom okolí je automobilová doprava. V samotnom centre mesta sa nachádzajú viaceré zariadenia statickej dopravy - záchytné parkoviská. Exhalátmi a prašným spadom najviac ohrozenými časťami sú miesta pozdĺž zmienaných hlavných komunikácií. Znečistenie ovzdušia z priemyselnej výroby sa nepredpokladá, vzhľadom na zameranie výroby. Ovzdušie nepriaznivo ovplyvňujú aj domové kotolne na tuhé palivo.

Keďže na území mesta Gbely sa nenachádza žiadny z veľkých znečisťovateľov ovzdušia, je toto z hľadiska kvality na relatívne dobrej úrovni.

ZÓNA TRNAVSKÝ KRAJ Trnavský kraj je prevažne nížinatého a pahorkatinného charakteru. Dve významné nížiny – Podunajskú a Záhorskú – oddeľujú Malé Karpaty, ktoré

majú výrazný vplyv na prúdenie vzduchu. V severozápadnej časti zasahuje na územie kraja výbežok Považského Inovca. Najvyšším bodom kraja sú Záruby s výškou 768 m n.m., ale jeho prevažná časť leží vo výškach pod 200 m n.m. Väčšie uzavreté kotliny sa v Trnavskom kraji nevyskytujú.

Zdroje znečisťovania ovzdušia v zóne Trnavský kraj

Pre vykurovanie domácností v tejto zóne sa podľa údajov zo sčítania obyvateľstva využíva najmä zemný plyn, podiel tuhých palív patrí v porovnaní s ostatnými zónami medzi najnižšie, mierne vyššia je tu spotreba palivového dreva v hornatejšej oblasti Malých Karpát. Na znečisťovaní ovzdušia sa podieľa najmä doprava. Priemyselné zdroje znečisťovania ovzdušia sú tu z hľadiska príspevku k lokálnemu znečisteniu ovzdušia základnými znečisťujúcimi látkami menej významné.

1.7.5.2 Voda

Kvalita povrchovej vody

Kvalita povrchovej vody sa hodnotí podľa piatich skupín ukazovateľov na základe platnej STN 75 7221 - Klasifikácia akosti povrchových vôd. Na základe ich kombinácie sa vodné toky zaraďujú do piatich tried čistoty.

Triedy čistoty

- I. veľmi čistá voda
- 1. čistá voda
- III. znečistená voda
- IV. silne znečistená voda
- V. veľmi silne znečistená voda

Ďalším spôsobom hodnotenia kvality vody je hodnotenie bilančného stavu, ktoré spočíva v porovnaní skutočných hodnôt vybraných ukazovateľov kvality vody s limitovanými hodnotami prípustného znečistenia, určenými Nariadením vlády SR č. 269/2010 Z.z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd. V danom území sú najvýznamnejšími povrchovými tokmi Adamovský, Gbelský a Unínsky potok. V celom ich profile sa nerealizujú pravidelné merania kvality vôd.

Kvalita podzemnej vody

Kvalita podzemných vôd na danom území nie je monitorovaná SHMÚ.

1.7.5.3 Pôda

Vplyvom dlhodobého osídlenia došlo v urbanizovanej časti daného územia k podstatným zmenám pedologických procesov. Na miestach pôvodných pôdnych typov sa vplyvom ľudských aktivít vytvorili kultizeme.

Časť riešeného územia je poľnohospodársky intenzívne využívaná. Rozvoj veľkoplošného hospodárenia na pôde má za následok zníženie kvality priestorovej štruktúry krajiny a jej ekologickej stability. Z dostupných informácií a terénneho prieskumu možno

konštatovať, že poľnohospodársky pôdny fond je zaťažovaný emisiami, znečistenými vodami /závlahové, dažďové, technologické/, aplikáciou anorganických hnojív a pesticídov, zvýšenou intenzitou UV žiarenia na povrch pôdy a inými činiteľmi, vodnou a veternou eróziou.

Potenciálnymi bodovými zdrojmi znečistenia môžu byť aj nelegálne skládky odpadov a to ako na poľnohospodárskom, tak aj lesnom pôdnom fonde. V okolí takýchto skládok sa môžu koncentrovať neznáme a často toxické látky. V k.ú. Gbely sa nachádza skládka komunálneho odpadu „Cunín“, ktorá nie je rekultivovaná a uzatvorená v súlade s platnými právnymi predpismi. Zo skládky sa voľne dostávajú škodlivé látky do okolitej pôdy a spodných vôd.

1.7.5.4 Hluk

Najväčšími zdrojmi hluku sú cestné komunikácie, železničná trať, technológie v priemyselných a poľnohospodárskych areáloch, lokálne hluk zo športovísk. Dopravu môžeme považovať za líniový stresový faktor, ktorý negatívne vplýva na okolitú krajinu pozdĺž dopravných koridorov.

Cez mesto prechádza komunikácia III. triedy č. 1134 Petrova Ves - Gbely- Adamov, cesta III. triedy č. 1155 Šaštín Stráže - Smolinské - Gbely. Pomerne vysoké hladiny hluku dosahuje až železničná trať. Základné ekvivalentné hladiny hluku na 70 dB sú prekročené v celom úseku Kopčany - Gbely - Kúty.

Okrem toho, že doprava je výrazným zdrojom hluku v krajine, nepriaznivo pôsobí aj pri záberoch prirodzených ekosystémov a v následnej antropickej degradácii pôdneho fondu. Doprava je pôvodcom aj takých nepriaznivých javov v krajine ako sú tvorba exhalátov, prašnosť, vibrácie a pod..

1.7.6 Odpady

Mesto Gbely je v zmysle zákona o odpadoch č. 79/2015 Z.z. zodpovedné za nakladanie a likvidáciu komunálneho a drobného stavebného odpadu, ktorý vzniká na území mesta.

V roku 2019 sa na území mesta vyprodukovalo 2.254 ton komunálneho odpadu. Oproti roku 2018 je to celkovo o 144 ton menej. Menej odpadu sa však aj vytriedilo.

Rok	2018	2019
Vyprodukovaný komunálny odpad /t/	2.398	2.254
z toho vytriedené a zhodnotené /t/	735	665
Odpad uložený na skládku/t/	1.663	1.589
Celkové náklady v €	158.828	162.817

V meste je zavedený triedený zber papiera, plastov, skla, viacvrstvových kombinovaných materiálov tzv. tetrapakov a kovových obalov. Na sklo sú v meste rozmiestnené nádoby zelenej farby, vývoz sa uskutočňuje po ich naplnení. Na ostatné zložky

(papier, plasty, VKM a kovové obaly) je zavedený vrecový systém zberu, pričom vývoz je realizovaný 1 krát za mesiac. Ostatné vytriedené odpady ako elektronický odpad, batérie a akumulátory, motorové oleje, obaly s nebezpečnými látkami, farby, tlačiarenske farby, riedidlá, žiarivky, objemný odpad, drevo, jedlé oleje, tuky a iné, je možné odovzdať bezplatne v Zbernom dvore odpadov Gbely na ulici Piesky. Zberný dvor odpadov bol uvedený do prevádzky v roku 2010 a vybudovaný bol z prostriedkov EÚ. V roku 2017 bol zberný dvor rozšírený o plochu, na ktorej sú zberané konáre zo stromov. Tieto sú následne podrvené.

Triedený zber a odvoz vytriedených druhov odpadov zo Zberného dvora odpadov zabezpečuje spoločnosť VEPOS-SKALICA s.r.o. a odvoz ostatného komunálneho odpadu zabezpečuje spoločnosť FCC SLOVENSKO s.r.o. Zohor.

V k.ú Gbely sa nachádzajú dve uzatvorené a rekultivované skládky odpadov (skládky komunálneho odpadu pri Tehelni a skládka nebezpečného odpadu BAŠTY). V časti Cunín sa nachádza skládka komunálneho odpadu, „Cunín“ na ktorej bolo ukončené ukladanie odpadov ešte v roku 2016. Táto skládka nie je doteraz uzatvorená a rekultivovaná. Prevádzkovateľom skládky bola spoločnosť VPP Holíč s.r.o. Od 1.6.2018 má skládka nového prevádzkovateľa a to ROTAVELE s.r.o., Bratislava. Keďže skládka nie je v súlade so zákonom uzatvorená a rekultivovaná, dochádza ku kontaminácii okolitej pôdy a podzemných vôd škodlivými látkami, ktoré sú vyplavované a splavované zo skládky.

1.8 Nerastná surovínová základňa

1.8.1 Minerálne a termálne vody

Neogénna tektonická depresia Viedenskej panvy má predpoklad pre formovanie minerálnych a termálnych vôd na území mesta Gbely. Vrtmi bola v Gbeloch zistená voda, ktorú možno charakterizovať ako chloridovo sodného typu, hydrogenuhličitanovosodného podtypu, jódových.

Podzemné vody jódo-brómového typu sú v prírode vcelku veľmi zriedkavé, čo súvisí so špecifickými podmienkami ich tvorby. Hlbinné vysokomineralizované podzemné vody z kolektorov sarmatu, vrchného bádenu a karpátu sú Na-Cl typu chemického zloženia. Boli odkryté početnými naftovými vrtmi a geneticky reprezentujú prevažne synsedimentárne, reliktné morské vody v rôznom stupni infiltračne, petrogénne alebo biogénne metamorfované. Zvláštne postavenie z hľadiska ich využitia majú jódobrómové vody patriace podľa chemizmu k takzvaným slaným vodám naftového typu, ktoré sú viazané na neogénne kolektory na území mesta Gbely.

Oproti centrálnej časti Viedenskej panvy, kde mineralizácia reliktných morských vôd sa približuje morskej vode, má mineralizácia vody v oblasti Gbelov nižšie hodnoty /okolo 100 mg/l/, ale s vysokým obsahom jodidov /20-30 mg/l/. V porovnaní s morskou vodou je obsah soli v gbelskej oblasti približne tretinový.

Prípadný odber vysokomineralizovaných vôd z piesčitých kolektorov vrchného bádenu nebude ovplyvňovať kvalitu a kvantitu podzemných vôd. Prípadným odberom tejto vody nebudú negatívne ovplyvnené ani minerálne vody využívané v kúpeľoch Smrdáky a

Hodonín, keďže sú od štruktúry jódobrómových vôd v Gbeloch oddelené tektonicky a litologicky.

1.9 Medzinárodné vzťahy a spolupráca

1.9.1 Cezhraničná spolupráca

Mesto Gbely má od septembra 2005 uzatvorenú zmluvu o partnerskej spolupráci s českým mestom Židlochovice. Družobné vzťahy zasahujú do všetkých oblastí spoločenského, kultúrneho a hospodárskeho života občanov oboch miest a to najmä:

- vzájomné spoznávanie mestských zastupiteľstiev a úradov, ich pracovných podmienok, vzájomnej pomoci pri riešení dohodnutých konkrétnych úloh
- rozvíjanie vzťahov v oblasti školstva, výmena skúseností na všetkých úrovniach základného i stredného školstva, priame kontakty žiakov a pedagógov škôl
- športu sa v oboch mestách venuje veľká pozornosť a naši športovci od detí až po starých pánov, si radi zmerajú svoje sily v priateľských zápasoch, v ktorých sa jedná nie o výsledky, ale o spoločne prežité pekné chvíle na športových kolbištiach
- rozvíjanie spolupráce a výmeny skúseností na úseku hasičských zborov
- výmena skúseností a spolupráca v oblasti cestovného ruchu so vzájomnou podporou na Regiontour a Slovakiatour a pri vydávaní spoločných propagačných materiálov, spolupráca na úrovni Turisticko - informačných kancelárií.

Cezhraničná spolupráca

Mesto Gbely spolupracuje v rámci prípravy spoločných projektov na čerpanie prostriedkov z EÚ podľa aktuálnych výziev s obcou Tvrdonice, mestom Lanžhot, Archeoparkom Mikulčice, Krajským úradom Zlínskeho kraje, mestom Židlochovice.

1.9.2 Členstvo v združeniach

Mesto Gbely je aktívnym partnerom vo viacerých organizáciách a združeniach:

- Združenie miest a obcí Slovenska
- Partnerstvo pre Záhorie
- Mikroregión Skalicko
- Partnerstvo pre Horné Záhorie

2 Finančné zdroje mesta Gbely

Súvaha mesta Gbely
skutočnosť k 31.12.2018 a k 31.12.2019 a výhľad na roky 2020, 2021

SÚVAHA					
(vybrané položky)					
		Skutočnosť	Skutočnosť	predpoklad	predpoklad
AKTÍVA		Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Neobežný majetok	1	13 584 514,01	14 181 682,29	14 351 000,00	14 581 000,00
Dlhodobý nehmotný majetok	2	981,00	0,00	1 000,00	1 000,00
Dlhodobý hmotný majetok	3	12 922 964,67	13 411 113,95	13 500 000,00	13 680 000,00
Dlhodobý finančný majetok	4	660 568,34	770 568,34	850 000,00	900 000,00
Obežný majetok	5	3 606 759,93	3 530 921,63	3 236 000,00	3 116 000,00
Zásoby	6	719,43	4 288,65	1 000,00	1 000,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	7	2 943 116,21	2 931 630,87	2 850 000,00	2 750 000,00
Pohľadávky	8	211 149,60	167 403,80	135 000,00	115 000,00
Finančný majetok	9	451 774,69	427 598,31	250 000,00	250 000,00
Časové rozlíšenie	10	7 461,87	10 257,63	6 500,00	7 000,00
Aktíva celkom	11	17 198 735,81	17 722 861,55	17 593 500,00	17 704 000,00
PASÍVA					
Vlastné imanie	12	9 100 782,76	9 666 234,36	10 195 205,43	9 820 342,43
Fondy a osobitné fondy		X	X	X	X
Oceňovacie rozdiely	13	109 347,03	109 347,03	109 347,03	109 347,00
Nevysporiadaný VH min. rokov	14	8 517 205,05	8 991 585,17	9 556 887,33	10 085 858,40
Výsledok hospodárenia	15	474 230,68	565 302,16	528 971,07	-374 862,97
Závazky	16	2 516 250,35	2 584 619,62	2 036 287,00	2 631 650,00
Rezervy	17	2 880,00	2 880,00	2 150,00	2 150,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	18	59 012,56	32 001,51	0,00	0,00
Dlhodobé záväzky	19	1 070 650,57	1 011 147,08	985 000,00	965 000,00
Krátkodobé záväzky	20	122 983,76	277 894,89	150 000,00	150 000,00
Bankové úvery	21	1 260 723,46	1 260 696,14	899 137,00	1 514 500,00
Časové rozlíšenie	22	5 581 702,70	5 472 007,57	5 362 007,57	5 252 007,57
Pasíva celkom	23	17 198 735,81	17 722 861,55	17 593 500,00	17 704 000,00

V prehľadnej tabuľke zachytávajúcej vývoj stavu majetku a jeho zdroje krytia v období rokov 2018 až 2021 možno sledovať priamo úmerný nárast stálych aktív, čo je spôsobené nárastom dlhodobého hmotného majetku mesta. Obežné aktíva vykazujú v sledovanom období klesajúce hodnoty z dôvodu zúčtovacích vzťahov, ktoré zachytávajú

zostatkovú cenu majetku, ktorý je v správe zriadených organizácií. Zostatková hodnota klesá z dôvodu odpisovania. Pohľadávky v sledovanom období sú na úrovni cca 200 tis. €, z čoho viac ako 80% sú pohľadávky po lehote splatnosti, ktoré mesto vymáha exekučným konaním a vyhlásením konkurzu na daňových dlžníkov.

Na strane zdrojov krytia - pasív možno sledovať nárast vlastných zdrojov krytia, najmä položku nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov, ktorá je kumulatívnou položkou v súvahe.

Veľmi pozitívne hodnotíme kladný výsledok hospodárenia mesta v rokoch 2018 a 2019.

Závazky v sledovanom období zaznamenávajú stagnáciu a to z dôvodu čerpania krátkodobých úverov na úhradu záväzkov vznikajúcich pri implementácii grantov a na druhej strane úhrady dlhodobých investičných úverov. Úvery použité pri implementácii grantov sú krátkodobého charakteru a sú splatené s refundácie týchto záväzkov zo strany príslušných ministerstiev.

	Zostatok	Zostatok
Pohľadávky za materskú účt. jednotku	31.12.2018	31.12.2019
Pohľadávky do lehoty splatnosti	20 964,56	21 165,55
Pohľadávky po lehote splatnosti	404 970,80	441 046,62

	Zostatok	Zostatok
Závazky za materskú účt. jednotku	31.12.2018	31.12.2019
Závazky do lehoty splatnosti	1 193 634,33	1 289 041,97
Závazky po lehote splatnosti	-	-

Prehľad bankových úverov k 31.12.2019

Názov banky	Účel	zostatok k 31.12.2019
ŠFRB	Bytový dom 14 b.j.	271 842,65
ŠFRB	Zariadenie soc. služieb	540 841,03
ŠFRB	Bytový dom 16 b.j.	205 755,70
Environmentálny fond	Kanalizácia	19 915,28
Slovenská sporiteľňa, a.s.	Rekonštrukcia miestn.komunikácii	543 992,00
Slovenská sporiteľňa, a.s.	Refinancovanie úverov	277 228,15
Slovenská sporiteľňa, a.s.	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	62 189,50
Slovenská sporiteľňa, a.s.	Krátkodobý úver – EÚ granty	377 286,49
Spolu		2 299 050,80

Výkaz ziskov a strát

Výkaz ziskov a strát (vybrané položky)				
	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021
Náklady	skutočnosť	skutočnosť	predpoklad	predpoklad
50 - Spotrebované nákupy	281 806,70	159 040,07	87 534,43	250 000,00
51 - Služby	455 234,85	456 964,54	400 000,00	511 000,00
52 - Osobné náklady	448 559,74	495 872,08	515 706,96	536 335,24
53 - Dane a poplatky	0,00	9 076,49	0,00	0,00
54 - Ostatné náklady na prev. činnosť	17 509,59	19 464,28	40 500,00	40 500,00
55 - Odpisy	335 454,88	350 363,15	350 000,00	412 000,00
56 - Finančné náklady	62 455,71	50 460,67	59 875,00	59 875,00
57 - Mimoriadne náklady	0,00	96,00	0,00	0,00
58 - Náklady na transfery	1 171 118,96	1 220 607,14	900 000,00	1 350 000,00
59 - Dane z príjmov	0,23	0,42	0,00	0,00
Náklady spolu	2 772 140,66	2 761 944,84	2 353 616,39	3 159 710,24
Výnosy				
60 - Tržby za vl.výkony a tovar	1 043,56	1 169,50	3 900,00	3 900,00
61 - Zmena stavu vnútroorg.služieb	0,00	0,00	0,00	0,00
62 - Aktivácia	0,00	0,00	0,00	0,00
63 - Daňové a colný výnosy	2 489 966,84	2 652 727,23	2 378 958,88	2 372 917,27
64 - Ostatné výnosy	365 066,14	132 848,66	25 000,00	125 680,00
65 - Zúčtovanie rezerv	12 804,65	3 175,00	2 150,00	2 150,00
66 - Finančné výnosy	24,64	5,46	200,00	200,00
67 - Mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00
69 - Výnosy z transferov a rozp. príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou	377 465,51	537 321,15	472 378,58	280 000,00
Výnosy spolu	3 246 371,34	3 327 247,00	2 882 587,46	2 784 847,27
HV + kladný/- záporný	474 230,68	565 302,16	528 971,07	-374 862,97

Analýza pomerových ukazovateľov

Podľa zákona č. 369/1990 Zb. O obecnom zriadení je obec - mesto právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

Základnou úlohou obce - mesta pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obci pri výkone samosprávy možno ukladať povinnosti a obmedzenia len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že obec nie je zriadená na dosahovanie tržieb a zisku, preto pri analýze pomerových ukazovateľom sme sa zaoberali finančnými ukazovateľmi a nie ukazovateľmi rentability.

Prehľad ukazovateľov :

- a) Celková zadlženosť
- b) Miera zadlženosti
- c) Koeficient samofinancovania
- d) Úverová zaťaženosť

- e) Likvidita I. stupňa - pohotová
- f) Likvidita II. stupňa - bežná
- g) Likvidita III. stupňa - celková

2.1 Celková zadlženosť

Celková zadlženosť je ukazovateľ, ktorý charakterizuje finančnú úroveň mesta. Udáva mieru krytia majetku podniku cudzími zdrojmi a vyráta sa:

Vzorec:

$$\frac{\text{Cudzie zdroje}}{\text{Aktíva celkom}} \times 100$$

<i>Ukazovateľ</i>	<i>Riadky súvahy</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
<i>celková zadlženosť</i>	<i>r.16/11</i>	<i>14,63%</i>	<i>14,58%</i>	<i>11,57%</i>

Nakoľko celková zadlženosť Mesta Gbely je do 14,63% a má klesajúcu tendenciu hodnotíme celkovú zadlženosť organizácie kladne, nakoľko optimálna hodnota daného ukazovateľa je do 50%.

2.2 Miera zadlženosti

Tento ukazovateľ je dôležitým ukazovateľom pre banky. Banky podľa tohto ukazovateľa hodnotia organizáciu, či je schopná splácať nový úver i s úrokmi.

Na porovnanie tohto ukazovateľa je dôležité porovnanie v časovej rade (napr. 3 roky). Optimálna hodnota ukazovateľa je do 70%, pri vyšších hodnotách ide o negatívny vývoj organizácie, resp. o rizikovú organizáciu.

Vzorec:

$$\frac{\text{Cudzie zdroje}}{\text{vlastné imanie}} \times 100$$

<i>Ukazovateľ</i>	<i>riadok súvahy</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
<i>miera zadlženosti</i>	<i>r.16/12</i>	<i>30,50%</i>	<i>30,30%</i>	<i>24,77%</i>

Mesto sa pohybuje v optimálnom rozpätí tohto ukazovateľa. Ukazovateľ zaznamenáva klesajúci trend, čo je pozitívne hodnotenie mesta - mesto znižuje výšku cudzích zdrojov, najmä bankových úverov.

2.3 Stupeň samofinancovania

Tento ukazovateľ je opakom ukazovateľa celkovej zadlženosti. Charakterizuje dlhodobú finančnú stabilitu a samostatnosť. Vyjadruje do akej miery je mesto schopné pokryť svoje potreby vlastnými zdrojmi.

Optimálna hodnota ukazovateľa je viac ako 30%.

Vzorec:

$$\frac{\text{vlastné imanie}}{\text{celkové aktíva}} \times 100$$

<i>Ukazovateľ</i>	<i>Riadky súvahy</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
<i>miera zadlženosti</i>	<i>r.16/12</i>	<i>27,65%</i>	<i>26,74%</i>	<i>19,97%</i>

Mesto sa pohybuje v optimálnom rozpätí tohto ukazovateľa. Ukazovateľ zaznamenáva klesajúci trend, čo je pozitívne hodnotenie mesta - mesto znižuje výšku cudzích zdrojov, najmä bankových úverov.

2.4 Úverová zaťaženosť

Ukazovateľ úverovej zaťaženosti vyjadruje podiel bankových úverov na celkových aktívach organizácie. Rast v sledovanom období je spôsobený výškou bankových úverov v posledných rokoch.

Vzorec:

$$\frac{\text{bankové úvery}}{\text{celkové aktíva}} \times 100$$

<i>Ukazovateľ</i>	<i>riadok súvahy</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
úverová zaťaženosť	r21/11	7,33%	7,11%	5,11%

Optimálna hodnota daného ukazovateľa je 5% až 6%. Mesto mierne prekračuje tento ukazovateľ, čo je spôsobené čerpaním krátkodobých preklenovacích úverov pri čerpaní prostriedkov z EU, ktoré nevstupujú do celkovej zadlženosti mesta.

2.5 Ukazovatele likvidity

Vyjadrujú a kvantifikujú schopnosť organizácie uhradiť splatné krátkodobé záväzky.

2.5.1 Likvidita I. stupňa - pohotová

Pohotová likvidita vyjadruje pomer medzi finančným majetkom a krátkodobými záväzkami, t.j. vyjadruje, koľko máme finančných prostriedkov na splatenie 1,- € krátkodobých záväzkov.

Vzorec:

$$\frac{\text{finančný majetok}}{\text{krátkodobé záväzky}}$$

<i>Ukazovateľ</i>	<i>riadok súvahy</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
pohotová likvidita	r.9/20	3,67	1,54	1,67

Optimálna hodnota daného ukazovateľa je v rozpätí 0,2 - 0,5. Nakoľko tento ukazovateľ sa v skratke nazýva aj ako platenie hotovými peniazmi, z výsledkov v jednotlivých rokoch je zrejmé, že mesto má dostatočné množstvo hotových peňazí na úhradu krátkodobých záväzkov.

2.5.2 Likvidita II. stupňa - bežná

Bežná likvidita vyjadruje, koľko máme finančných prostriedkov na splatenie krátkodobých záväzkov, kde finančné prostriedky sú rozšírené o hodnotu pohľadávok.

Vzorec:

finančný majetok + pohľadávky
krátkodobé záväzky

<i>Ukazovateľ</i>	<i>riadok súvahy</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
<i>bežná likvidita</i>	<i>r.8+9/20</i>	<i>5,39</i>	<i>2,14</i>	<i>2,57</i>

Ukazovatele likvidity - vyjadrujú a kvantifikujú schopnosť organizácie uhradiť splatné krátkodobé záväzky.

Rozpočet organizácie

Rozpočet mesta je podľa zák. č 583/2004 Z.z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií mesta. Rozpočet mesta je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom.

Rozpočet mesta vyjadruje samostatnosť hospodárenia mesta. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom pôsobiacim na území mesta, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území, vyplývajúce zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení mesta, ako aj zo zmlúv.

<i>Rámcový rozpočet mesta - skutočnosť</i>			
<i>Príjmy</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<i>Bežné</i>	3 681 730,49	4 205 956,98	4 744 326,53
<i>Kapitálové</i>	20 731,50	440 510,77	53 859,36
<i>Finančné operácie</i>	1 417 354,21	828 275,41	608 795,92
<i>Celkom príjmy</i>	5 119 816,20	5 474 698,00	5 406 982,00
<i>Výdavky</i>	<i>2 017</i>	<i>2 018</i>	<i>2 019</i>
<i>Bežné</i>	3 247 942,99	3 765 491,58	3 990 828,03
<i>Kapitálové</i>	514 634,00	1 184 425,06	663 116,27
<i>Finančné operácie</i>	793 874,38	352 057,82	549 395,13
<i>Výdavky celkom</i>	4 556 451,37	5 301 974,46	5 203 339,43
<i>Rozdiel +/-</i>	563 364,83	172 768,70	203 642,38

Rozpočtové hospodárenie mesta bolo ovplyvnené čerpaním finančných prostriedkov z Európskych fondov.

3 SWOT analýza mesta Gbely

SWOT analýza poskytuje hodnotenie silných a slabých stránok subjektu a jeho územia, hodnotenie príležitostí a ohrození v jeho externom prostredí, umožňuje rýchly prehľad východiskovej situácie subjektu a jeho územia pred formulovaním stratégie.

Analýza silných a slabých stránok sleduje súčasný stav z hľadiska vnútorných faktorov, odhaľuje, čo v meste máme pozitívne a negatívne. Silnou stránkou územia sú jeho prirodzené dispozície a akákoľvek konkurenčná výhoda. Slabou stránkou je to, čo územiu chýba, alebo čo sa robí nedostatočne v porovnaní s inými.

Analýza príležitostí a ohrození sa zameriava na budúci rozvoj regiónu z hľadiska vonkajších faktorov, určuje možnosti rozvoja a riziká, s ktorými treba rátať. Príležitosťou územia je akýkoľvek pozitívny trend, ktorý môže byť impulzom pre jeho ďalší rozvoj v prípade, že sa nájdu zdroje na jeho realizáciu a bude oň záujem. Ohrozením územia sú akékoľvek nevýhodné trendy alebo smery vývoja na úrovni regionálnej, národnej či celosvetovej.

SWOT ANALÝZA MESTA GBELY

3.1 Vedecko-technický rozvoj a hospodársky rast, podnikateľské prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
• výhodná geografická poloha mesta • mesto je v blízkosti diaľnice • mesto je blízko hlavného mesta Bratislava • blízkosť železničného uzla Kúty (TT, BA, Česká republika) • mesto je blízko hraníc s ČR, Rakúskom a Maďarskom • mesto je blízko Viedne a Brna	• chýba podnikateľské prostredie • chýba funkčný infosystém na komunikáciu samospráva - podnikatelia - občania • nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov, • nedostatočná propagácia mesta z hľadiska získavania nových investorov, • mesto nevlastní objekty a plochy vhodné na podnikanie, • chýba inkubátor pre začínajúcich podnikateľov a živnostníkov, • chýba technologický park pre poskytovanie služieb vo výrobnom procese, • chýbajú niektoré služby pre občanov
Príležitosti	Ohrozenia
• podpora budovania priemyselných parkov zo strany štátu, • rozvoj infraštruktúry, • rozvoj informačných technológií • zlepšenie prístupu malých a stredných podnikateľov k financiám, • možnosť vstupu zahraničných investorov do existujúcej výrobnéj infraštruktúry, • zriadenie klubu podnikateľov mesta za účelom vzájomnej spolupráce, • implementácia systému celoživotného zvyšovania kvalifikácie, • možnosť získať fin. prostriedky z fondov EÚ • možnosť získať fin. prostriedky prostredníctvom PpHZ o.z.	• rast konkurencie na otvorených trhoch EÚ, • pomalá modernizácia výrobných zariadení, • slabá podpora stredných podnikateľov • malá možnosť výberu dodávateľov energií, tepla, plynu, likvidácie odpadu a iných služieb spojených s priemyselnou činnosťou, • nekonkurenčné zvýhodňovanie zahraničných investorov voči slovenským zo strany štátu, • strata výhod pre zahraničných investorov v dôsledku vyrovnávania nákladov s EÚ, • presun zahraničných investorov na východ od Slovenska, • častá zmena legislatívy • odliv kvalifikovanej pracovnej sily do Čiech, Rakúska , resp. do Bratislavy, • administratívna náročnosť pre získanie financií z fondov EÚ

3.2 Technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
• vybudovaná plynofikácia mesta dosahuje takmer 100%, • vybudovaná sieť na rozvod elektrickej energie takmer 100% • dobré zásobovanie 99 % obyvateľov mesta pitnou vodou, • vybudovaná verejná kanalizácia • centrálna čistička odpadových vôd (ČOV), • diaľkový optický kábel prechádzajúci mestom, • existuje digitalizovaná telefónna ústredňa mesta, • dobré prepojenie mestských komunikácií na diaľničný privádzač BA – Brno • relatívne dobrý stavebno-technický stav existujúceho bytového fondu	• nedostatok nových bytov • absencia nízko-nákladového bytového fondu a zariadení pre sociálne odkázaných obyvateľov, • dokončenie rekonštrukcie miestnych komunikácií a chodníkov • absencia kruhového objazdu v spojnici Kúty - Kopčany
Príležitosti	Ohrozenia
• štátna podpora bytovej výstavby a rekonštrukcie bytového fondu, • výstavba nových bytov a domov • spracovanie pasportizácie verejných komunikácií, dopravného značenia a koncepcie ďalšieho rozvoja, • zvýšenie investícií na regionálnu infraštruktúru v spojitosti s rozvojom priemyselného parku, • spracovanie projektu riešenia dopravy v meste s výhľadom do roku 2027, • financie z fondov EÚ	• malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, • malý záujem firiem o výstavbu bytov, • zhoršujúci sa stav mestských stavieb a komunikácií, • preferencia iných oblastí v rozvoji mesta

3.3 Občianska infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
• zdravotné stredisko je vo vlastníctve mesta • zabezpečenie bezbariérových vstupov do verejných budov • existencia záujmovej a klubovej činnosti pre seniorov, • spoločné stravovanie zabezpečené pre seniorov v meste • dostatočne široká školská sieť - ZŠ s MŠ, SOŠE, všetky s kvalitným vyučovacím programom • výučba detí a mládeže v umeleckých činnostiach v ZUŠ, • široká ponuka mimoškolskej činnosti, • výučba cudzích jazykov a výpočtovej techniky už na 1. stupni ZŠ, • zázemie športových tried a školských športových stredísk, • dostatok kvalifikovaných učiteľov, • dostatok moderných učebných pomôcok, • kvalitné materiálne – technické vybavenie škôl • účasť mnohých športovcov v súťažiach v rámci SR • vybudovaný viacúčelový športový areál a posilňovňa • rozvoz detí školským autobusom • ponuka krúžkovej činnosti v CVČ • kvalitné detské ihriská pre deti, vrátane prvkov workout	• chýba kapacita sociálnych zariadení pre postihnuté deti, týrané ženy a bezdomovcov, • neexistencia hospicu • nedostatočná kapacita zdravotníckych služieb (dlhé čakacie doby u obvodných a odborných lekárov), • zastaraný technický stav budovy zdravotného strediska • nedostatok bezbariérových komunikácií • nízka úspešnosť uplatnenia sa absolventov odborných škôl v praxi • neúplný kamerový systém v meste • potreba vybudovania ďalšieho tenisového kurtu • absencia denného stacionára pre postihnuté deti a mládež • nedostatočná opatrovateľská služba pre obyvateľov • absencia pumptrack dráhy pre cyklistov

Príležitosti	Ohrozenia
• rozvoj regionálnej spolupráce v rámci Trnavského samosprávneho kraja, • modernizácia zdravotného strediska s možnosťou rozšírenia na mestskú polikliniku • možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby rôznych združení v meste, • integrácia zdravotne postihnutých detí do spoločnosti, • koordinácia výchovy a vzdelávania so všetkými odbornými inštitúciami, • zefektívnenie spolupráce s okolitými mestami na regionálnej úrovni, • koordinácia škôl s potrebami praxe • možnosť získať finančné prostr. z fondov EÚ	• rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, • zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, • zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, • rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, • vysoký výskyt alergických ochorení, • pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, • nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, • nedostatočný príliv mladých učiteľov do školstva, • nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, • znižujúci sa rozsah poskytovanej zdravotnej starostlivosti v meste, • zhoršujúca sa situácia súvisiaca s pandémiou COVID 19

3.4 Životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
- dostatočné množstvo zelene, lesnej plochy - dostatočné množstvo kvalitnej pitnej vody, - celoplošnosť triedeného zberu, - existencia zberného dvora vo vlastníctve mesta, - existencia vlastných jódobobromových vodných zdrojov pripravených na potenciálne využitie- aktívny vrt, - existencia chráneného vtáčieho územia v lokalite Adamovské jazerá, - novovybudované plochy verejnej zelene a oddychové zóny,	- nedôsledná kontrola ochrany ŽP na teritóriu mesta, výskyt burín v meste, - výber externých dodávateľov v odpadovom hospodárstve mesta je úzko limitovaný počtom poskytovateľov tejto služby, - narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy a klesanie hromadnej dopravy - nedostatočný systém MHD, - absentujú cyklistické trasy v širšom kontexte, - absencia mestského kompostoviska, - nedobudované RS Adamovské jazerá, - nedostatočný priestor pre statickú dopravu, slabá infraštruktúra, málo športovísk, - slabé uplatňovanie princípov udržateľného rozvoja v systéme územného plánovania,
Príležitosti	Ohrozenia
- dôsledné plnenie kvalitne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - dostatok nespevnených plôch, ktoré sú využiteľné na dotvorenie mestskej a verejne prístupnej zelene, - zlepšenie poradenstva, propagácie a výchovy v oblasti životného prostredia v celom spektre života mesta, - realizácia projektu regionálnej, prípadne mestskej kompostárne, - zatraktívnenie prostredia Adamovské jazerá - vybudovanie plôch statickej dopravy, vybudovanie a dobudovanie športovísk, vybudovanie a dobudovanie infraštruktúry, - trvalý proces odstraňovania invazívneho rastlínstva v Adamovských jazerách prostredníctvom ekologických prostriedkov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - preferovať cyklistickú dopravu v meste aj v spojnici Gbely - Adamovské jazerá,	- apatia väčšiny verejnosti k otázkam ŽP, - nevyužívanie ornej pôdy a zhoršovanie sa jej kvality, - nedostatočné zabezpečenie zachovania a obnovy zelene pri nových investíciách, - absencia kritérií pre rozvoj mesta vo vzťahu ku globálnym klimatickým zmenám,

3.5 Kultúra, kultúrne dedičstvo a rozvoj turizmu

Silné stránky	Slabé stránky
• existujúce kultúrne zariadenia - dom kultúry, knižnica, • dobré kultúrne povedomie obyvateľov staršej generácie, • dostatok zanietených ľudí schopných organizovať kultúrne podujatia, • každoročné organizovanie celomestských akcií - podľa ročného plánu mesta, • plánované knižné vydanie monografie, • existencia športovo-rekreačných zariadení, • bohaté kultúrne a historické dedičstvo, takmer 650 ročná história mesta, • prírodné krásy v okolí mesta • susedstvo s ČR, • existencia mestskej a naftárskej expozície, • revitalizácia naftárskych exponátov na území mesta,	• nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, • zlý technický stav niektorých pamätihodností mesta, • monotematické zameranie iba na určité typy kultúrnych podujatí, • nedostatok záujmových a voľno časových združení venujúcich sa mládeži, • slabá propagácia histórie mesta a historických pamiatok, • slabší prieskum záujmu obyvateľov mesta o typy kultúrnych podujatí, • chýba transparentný systém zachrany a evidencie kultúrneho dedičstva, • chýba „historické centrum - pešia zóna“, • potreba rekonštrukcie budovy domu kultúry,
Príležitosti	Ohrozenia
• záujem obyv. mesta o podujatia v meste, • zefektívnenie spolupráce s mestami regiónu a družobnými mestami, • sponzoring kultúry, • vydanie multimediálnych propagačných materiálov o historických pamiatkach a kultúrnom dedičstve a tradícii naftárstva, • využívať významné výročia a udalosti v histórii mesta pre organizovanie kultúrnych podujatí, • možnosť rozvíjať agroturistiku, • využívať potenciál návštevníkov športových podujatí, folklórnych slávností, ktorí mesto navštevujú, • rozvoj cykloturistických chodníkov v širšom kontexte, • možnosť získať fin. prostriedky z fondov EÚ, • zapojenie sa do kultúrneho turizmu,	• zánik organizovanej formy niektorých záujmovo-umeleckých činností, • nedostačujúca podpora kultúry zo strany štátu a VUC, • posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre, • slabšia spolupráca mesta so záujmovými združeniami, • silná konkurencia pri podávaní žiadostí o dotáciu, • nebezpečenstvo devastácie a následnej deštrukcie pamiatok, • zaostávanie mesta za rozvojom susednej ČR upustenie vidieckeho štýlu života a postupný zánik tradícií, • vplyv iných kultúr, • nedostatok finančných prostriedkov pre kultúru, • negatívny vplyv komercie a konzumu na obsahovú kvalitu kultúrnych aktivít, • nezáujem občanov o akýkoľvek druh kultúry,

3.6. Bezpečnosť občanov

Silné stránky	Slabé stránky
Silné stránky: • existencia hasičskej zbrojnice v meste • existencia Zboru DPO v meste • efektívna spolupráca mesta a občanov pri zabezpečovaní bezpečnosti občanov a ich majetku v meste • funkčnosť existujúceho mestského kamerového monitorovacieho systému v meste • vybudovanie detského dopravného ihriska v areáli ZUŠ	• absencia oddelenia PZ SR v meste • absencia mestskej polície • nedostatočné pokrytie mesta hliadkovou a obchádzkovou činnosťou príslušníkov štátnej polície • nedostatočné právne vedomie občanov • absencia pomocníkov polície • nízka úroveň dôvery občanov v činnosť polície pri zabezpečovaní pokojného života v meste, ochrany majetku a zdravia • absencia preventívnej činnosti • nedokončený systém kamerového systému v meste • absencia kamerového systému v lokalite Adamovské jazerá • nedostatočné pokrytie mesta kamerovým systémom
Príležitosti	Ohrozenia
• zvýšenie ochrany a bezpečnosti občanov a návštevníkov mesta v uliciach a rekreačnej oblasti Adamovské jazerá • zvýšenie ochrany majetku občanov a návštevníkov mesta • modernizácia a rozšírenie mestského kamerového monitorovacieho systému na vybraných lokalitách v meste • aplikácia politiky prevencie v praxi /prednášková činnosť, ukážkové dni v súčinnosti s ostatnými zložkami/ • zníženie dopravnej nehodovosti v meste prehodnotením a obnovou dopravného značenia a úpravou živých plotov v križovatkách a rizikových úsekoch • možnosť získať fin. prostriedky z fondov EÚ	• absencia oddelenia PZ SR v meste • nedostatočná motivácia pre výkon pomocníka príslušníka polície • riziko ohrozenia života a zdravia pri výkone služby • nárast trestnej a inej protispoločenskej činnosti • zlá ekonomická situácia niektorých občanov

4 Stratégia rozvoja mesta Gbely

4.1 Strategická vízia

Mesto Gbely bude v strategickej vízii svojho rozvoja mestom atraktívneho vzhľadu s dobudovanou infraštruktúrou, službami a vyrovnanou ekonomikou s možnosťou rastu za predpokladu využitia existujúcich vnútorných a vonkajších rozvojových zdrojov v súlade s cieľmi trvalo udržateľného rozvoja. Mesto, v ktorom výnimočné prírodné danosti sú využívané a zhodnocované v prospech súčasnej a budúcich generácií. Táto stratégia bude premietnutá vo všetkých aktivitách mesta.

Zelené mesto vidieckeho typu

Mesto Gbely má takmer 650 ročnú tradíciu a jeho obyvatelia majú k svojmu mestu pozitívny vzťah. K jeho udržaniu je potrebné, aby Gbely poskytovali svojim obyvateľom dobré bývanie s kvalitnými a dostupnými službami v závislosti od možností a potrieb občanov. Rovnako strategická vízia predpokladá rozvoj sociálnych, zdravotných, školských služieb a vytvorenie plnohodnotného kultúrneho zázemia s prihliadnutím na rozvoj športu. Mesto Gbely má víziu stať sa otvoreným mestom nielen pre svojich obyvateľov, ale aj pre návštevníkov mesta, pre ktorých je mesto dostupné z hľadiska svojej polohy.

Mesto Gbely má vďaka rozsiahlym zeleným plochám v okolí víziu stať sa zeleným mestom so zachovaním si vidieckeho štýlu ako ideálnym mestom pre život aj oddych.

4.2 Strategické ciele rozvoja

Strategické ciele rozvoja definujú strategický zámer za príslušnú rozvojovú oblasť.

4.2.1 Strategická oblasť 1 - vedecko - technický rozvoj a hospodársky rast, podnikateľské prostredie

Vytvoriť podmienky pre konkurencieschopné podnikateľské prostredie s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov mesta a návštevníkov. Podporovať rozvoj cestovného ruchu v oblasti športu, turistiky, cykloturistiky, rekreácie s prihliadnutím na rozvoj lokality Adamovské jazerá ako centra pre rekreáciu.

Cieľ 4.2.1.1 Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb, zlepšenie štruktúry hospodárstva, vytváranie podmienok pre vznik nových pracovných miest

Opatrenie 4.2.1.1.1 Perspektívne zriadenie priemyselného parku v meste

Aktivity : spracovať štúdiu týkajúcu sa možnosti zriadenia priemyselného parku

Opatrenie 4.2.1.1.2 Podpora vstupu progresívnych technológií

Opatrenie 4.2.1.1.3 Budovanie hmotnej aj nehmotnej infraštruktúry

Opatrenie 4.2.1.1.4 Podpora budovania športovej a rekreačnej infraštruktúry v k.ú Gbely

Aktivity :

- podpora výroby a predaja domácich výrobkov, výrobkov ekologického poľnohospodárstva, ručne robených výrobkov
- dočasne nevyužívané nebytové priestory mesta ponúknuť podnikateľským subjektom v meste za účelom podnikania

Opatrenie 4.2.1.1.5 Zlepšiť komunikáciu s podnikateľskými subjektmi v meste

Aktivity :

- umožniť pokračovať podnikateľským subjektom prezentovať sa prostredníctvom informačných kanálov mesta / Gbelan, internetová stránka mesta, podujatia v meste/

4.2.2 Strategická oblasť 2 - technická infraštruktúra

Uskutočniť novú organizáciu dopravného systému v meste, špeciálnu pozornosť venovať rozvoju mestských komunikácií a statickej doprave spolu s rekonštrukciami inžinierskych sietí. Budovať cyklistické chodníky, oddychové zóny, parkové a pešie zóny. Zvýšiť úroveň bytového fondu s dôrazom na výstavbu nových bytov a bytov nízko-nákladového bytového fondu. Vytvárať podmienky pre rozvoj alternatívnych zdrojov energie, modernizovať energetické rozvody.

Cieľ 4.2.2.1 Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj mesta a zohľadňujúcej rast kvality životného prostredia.

Opatrenie 4.2.2.1.1 Rozvoj mestských komunikácií a statickej dopravy spolu s rekonštrukciami inžinierskych sietí

Aktivity :

- vybudovať ďalšie parkoviská a garáže na ulici Záhumenice - vyhradiť parkoviská pre telesne postihnutých
- riešiť problematiku dopravných spojov v spolupráci s VÚC
- umiestniť prvky ukludňujúce dopravu na krízových miestach mesta
- vybudovať chodníky pre peších

- pokračovať v budovaní bezbariérových vstupov do verejných budov a odstraňovaní bariér na komunikáciách a chodníkoch
- dobudovať a zmodernizovať kamerový systém v meste
- vybudovať mestské trasy pre cyklistov
- napojiť jestvujúcu cyklotrasu na okolité cyklotrasy širšieho významu (Gbely – Kopčany), (Gbely – Kopčany – Mikulčice), (Gbely – hrádza Moravy)
- dobudovať ďalší mobiliár pre cyklistov v meste aj v spojnici Gbely - Adamovské jazera
- vybudovať kruhový objazd pri výjazde z mesta Gbely na cestu I. triedy č. I/2 Kúty – Kopčany - Holíč

Opatrenie 4.2.2.1.2 Úprava verejných priestranstiev a realizácia integrovaných projektov rozvoja mestských oblastí

Aktivity :

- pripraviť opatrenia na ochranu pred nadmernými dažďami
- zabezpečiť pri dažďoch zachytávanie vody z verejných budov pre jej ďalšie použitie
- obnova cestných rigolov a celkový odvod dažďových vôd v meste
- vybudovať ďalšie detské ihriská a viacúčelové ihriská
- vytvoriť oddychové časti osadené mestským mobiliárom
- vytvoriť priestor pre aktívny oddych všetkých vekových kategórií
- pri osádzaní mestského mobiliáru používať prvky „smart city“ (inteligentné mesto)

4.2.3 Strategická oblasť 3 - občianska infraštruktúra

Modernizovať a rekonštruovať zdravotnú a sociálnu infraštruktúru s dôrazom na zvýšenie kapacít týchto zariadení. Dbáť o zvyšovanie úrovne, modernizáciu a rekonštrukciu školských zariadení, ktoré kompetenčne spravuje mesto. Konceptne riešiť problematiku športovísk a oddychových plôch, podporovať aktivity podporujúce zdravý spôsob života. Podporovať športy, ktoré majú v meste svoju tradíciu ako i venovať pozornosť a podporu novorozvíjajúcim sa športom. Zvýšenú pozornosť venovať bezpečnosti v meste, či už spoluprácou s policajnými zložkami, ako i vybudovaním a modernizáciou kamerového systému.

Cieľ 4.2.3.1 Výstavba bytových domov a individuálna bytová výstavba, zabezpečenie infraštruktúry k obydliam, podpora výstavby všetkých druhov bývania

Opatrenie 4.2.3.1.1 Výstavba bytových domov a individuálna bytová výstavba a s tým spojená príprava pozemkov - vybudovanie inžinierskych sietí a nových komunikácií

Aktivity:

- prieskum možnosti výstavby podkrovných bytov a prestavba nevyužitých budov na bytové priestory
- možnosť výstavby bezbariérových bytov a bytov, ktoré budú spĺňať podmienky pre chránené bývanie
- zabezpečenie výstavby nájomných bytov
- zabezpečiť prieskum možnosti individuálnej bytovej výstavby v niektorých z možných lokalít pre vytvorenie novej ulice - vybudovanie všetkých inžinierskych sietí a komunikácií
- podporovať dôstojnú úroveň bývania v DPS, n.o. Gbely – rekonštrukcia, prístavba, nadstavba
- modernizácia vybavenia, úprava exteriéru

Opatrenie 4.2.3.1.2 Modernizácia a rekonštrukcia zdravotnej infraštruktúry**Aktivity:**

- ďalšia modernizácia, rekonštrukcia a rozšírenie zdravotného strediska
- podpora rozšírenia špecializovaných ambulancií
- podpora umiestnenia súkromných ambulancií v meste
- aktívna spolupráca mesta na preventívnych opatreniach

Opatrenie 4.2.3.1.3 Modernizácia a rekonštrukcia školskej infraštruktúry**Aktivity:**

- modernizácia a rekonštrukcia budovy ZŠ s MŠ
- modernizácia a rekonštrukcia budovy ZUŠ Gbely
- dobudovať viacúčelový športový areál ZŠ s MŠ
- vybudovať druhý tenisový kurt
- ďalej modernizovať vybavenie ZŠ s MŠ Gbely a ZUŠ Gbely v oblasti interiérového vybavenia, IT technológií a exteriérového vybavenia
- podporovať vybudovanie novej telocvične pri SOŠE Gbely

Opatrenie 4.2.3.1.4 Školstvo**Aktivity:**

- aktívne spolupôsobiť pri skvalitňovaní výchovy a vzdelávania detí v MŠ a ZŠ
- vytvárať dostatočnú kapacitu pre predškolskú výchovu detí od 2 do 6 rokov

- prostredníctvom mimorozpočtových zdrojov vytvárať vhodnejšie podmienky pre rozvoj školstva
- pokračovať v projektoch, ktoré menia tradičnú školu na centrum vzdelávania, športu, kultúrneho a spoločenského diania v meste
- podporovať prevenčné aktivity
- zapájať sa do regionálnych, národných i medzinárodných projektov so zameraním na školské aktivity
- nadväzovať a rozvíjať družobné styky
- podporovať činnosť školského klubu detí a činnosti vedúce k zmysluplnému využívaniu voľného času detí a mládeže
- vytvoriť v meste centrum celoživotného vzdelávania pre seniorov
- zapájať sa do grantov EÚ s cieľom skvalitniť materiálne vybavenie škôl
- zapájať sa do grantov EÚ s cieľom vzdelávať pedagógov
- podporovať EKO aktivity a environmentálne vzdelávanie na všetkých úrovniach

Podopatrenie požiarne bezpečnosť

- rekonštrukcia, renovácia a inovácia zásahovej techniky a výstrojov
- ďalšia modernizácia budovy hasičskej zbrojnice

Podopatrenie protipovodňové opatrenia

- skvalitniť protipovodňové opatrenia v súčinnosti s Povodím Moravy - ďalšie úpravy Gbelského potoka, vyčistenie brehov

4.2.4 Strategická oblasť 4 - životné prostredie

Zabezpečiť kontrolu ochrany životného prostredia na teritóriu mesta, zabezpečiť ekologickú rovnováhu vo vzťahu k hospodárskemu rozvoju mesta. Prehodnotiť možnosť zavedenia MHD s možnosťou jej rozšírenia a tak zabrániť narastaniu individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy. Venovať zvýšenú pozornosť budovaniu cyklistických trás. Dobudovať, rozšíriť, založiť ďalšie nové verejné plochy a plochy rekreačnej zelene.

Modernizovať infraštruktúru v rekreačnej oblasti Adamovské jazerá, koncepčne riešiť starostlivosť o vodné plochy a okolie, koncepčne vyriešiť problematiku odpadového hospodárstva v lokalite Adamov. Navrhnuť riešenie mestského kompostoviska.

Cieľ 4.2.4.1: Zabezpečiť permanentnú a cieľavedomú starostlivosť o zachovanie a obnovu všetkých zložiek prírodného prostredia v meste, mestských častiach a bezprostrednom okolí

Opatrenie 4.2.4.1.1 Tvorba a ochrana životného prostredia

Aktivity:

- nová výsadba a údržba zelene v meste
- pokračovať v celkovej zelenej úprave ulice Záhumenice a ďalej komplexne riešiť využitie vnútrobloku
- pokračovať vo výsadbe zelene v priestoroch DPS, n.o na ulici Hudecova
- vybudovať kvalitný systém informačných a navigačných tabúl a turistických máp s využitím prvkov „smart city“
- upravovať priestory určené pre zábavu a oddych
- vybudovať nové oddychové zóny v meste
- skládka Cunín - pokračovať v snahe o rekultiváciu skládky
- navrhnúť riešenie mestského kompostoviska, resp. zabezpečiť spoluprácu s regionálnym kompostoviskom
- komplexne riešiť likvidáciu KO v Adamove počas rekreačnej sezóny i mimo nej
- navrhnúť riešenie úpravy neudržiavaných pozemkov medzi vodou a chatami, na ktorých sa tvoria čierne skládky
- riešiť problematiku nedovoleného parkovania karavanov v lokalite Adamovské jazerá
- koncepčne riešiť využitie jódovo-brómových vôd – v súčasnosti aktívneho vrtu
- spolupracovať so školskými inštitúciami na rozvoji environmentálnej výchovy formou súťaží, spoločných výchovných podujatí zážitkovou formou
- zníženie energetickej náročnosti verejných budov v meste

Opatrenie 4.2.1.1.2 Adamovské jazerá

Aktivity:

- pokračovať v odstraňovaní nadmerného množstva rastlínstva v Adamovských jazerách
- pokračovať v budovaní rekreačnej zóny Adamovské jazerá - rozširovať športovo rekreačné prvky - výstavba vodných atrakcií a plážových ihrísk
- v lokalite Adamovské jazerá podporovať výstavbu ubytovacích kapacít tak, aby areál poskytoval celé spektrum ubytovacích možností
- zvýšiť počet návštevníkov rekreačnej oblasti Adamovské jazerá zvýšením atraktivity územia

- zabezpečiť novú výsadbu zelene v lokalite Adamovské jazera
- vytvoriť podmienky pre športový rybolov a toto poňať ako súčasť rozvoja cestovného ruchu a turizmu
- napojiť mesto Gbely na cyklotrasu po hrádzi rieky Morava a ďalšie existujúce cyklotrasy
- podporovať inovačné formy rozvoja športu a turizmu v lokalite Adamovské jazera
- rekreačnú oblasť Adamovské jazera poňať ako súčasť rekreačnej infraštruktúry

4.2.5 Strategická oblasť 5 - kultúra, kultúrne dedičstvo a rozvoj turizmu

Dobudovať komplexné a dostupné služby pre obyvateľstvo s dôrazom na školstvo a kultúru, ktoré podporujú ako vzdelanostnú úroveň obyvateľstva, tak aj rozvoj lokalpatriotizmu. Súčinnosťou samosprávnych orgánov mesta a obyvateľov vytvárať podmienky pre monitorovanie občianskych potrieb a súčasne dôsledne informovať obyvateľov o dianí v meste, s prihliadnutím na účinnú propagáciu kultúrnych a spoločenských udalostí v meste. Venovať pozornosť pamätihodnostiam mesta a vypracovať ich komplexnú dokumentáciu. Zamerať sa na zmysluplné využívanie voľného času detí a mládeže a ich orientáciu na tradície. Podporovať vzdelávanie sa a kultúrny rozvoj marginalizovaných skupín obyvateľstva. Klásť dôraz na spoluprácu s družobnými a partnerskými mestami.

Cieľ 4.2.5.1 Podpora telesnej kultúry a športu, oživenie tradičnej kultúry a kultúrneho života obyvateľov

Opatrenie 4.2.5.1.1 Podpora športových a spoločenských organizácií

Aktivita:

- vypracovať systém informovanosti verejnosti o športovom a spoločenskom dianí v meste
- aktívne využívať LED tabuľu na propagáciu športového a spoločenského diania v meste
- technicko-organizačne, administratívne a finančne podporovať športové kluby a spoločenské organizácie v meste
- vytvárať podmienky pre športové, telovýchovné a spoločenské podujatia miestneho, okresného, národného a medzinárodného charakteru
- užšie spolupracovať so súkromnými subjektmi a neziskovými organizáciami

Opatrenie 4.2.5.1.2 Oživenie tradícií, rozvoj kultúry

Aktivita:

- vypracovať komplexný zoznam pamätihodností mesta
- podporovať folklórne tradície a ľudové zvyky dokumentačnou činnosťou, vytváraním materiálnych a finančných podmienok pre činnosť folklórnych skupín a organizáciou tradičných podujatí podľa aktuálneho ročného plánu kultúrnych podujatí

- iniciovať prostredníctvom ZUŠ a SMM, s.r.o. vznik nových foriem kultúrnych podujatí
- postupne zabezpečovať rekonštrukcie pamätihodností mesta

4.2.6 Strategická oblasť 6 - bezpečnosť občanov

Oblasť predstavuje jeden z nástrojov pre formovanie optimálnych podmienok na rozvoj človeka ako biologicko-psychologicko-sociálnej bytosti. Realizácia jednotlivých navrhovaných aktivít prispieva k predchádzaniu vzniku sociálno-patologických javov a napomáha jedincovi, rodine, skupine, či celej komunite v danom prostredí vytvárať vhodnejšie podmienky pre ich zdravý vývoj. Jednotlivé aktivity kladú dôraz na posilňovanie antidrogovej prevencie a aktívne pôsobenie v rovine výchovy k zdravému životnému štýlu, pozitívnej životnej orientácii, prosociálnosti a zmysluplnému využívaniu voľného času detí, mládeže aj dospelých.

Opatrenie 4.2.6.1 Podpora preventívnych opatrení

Aktivity:

- podporovať organizácie pracujúce v meste v ich činnosti smerujúcej k vyplňaniu voľného času detí, mládeže aj dospelých
- vytvárať vhodné podmienky pre činnosť týchto organizácií
- spolupracovať s organizáciami na úrovni partnerstva v rámci mesta, SR, cezhraničnej spolupráce

Opatrenie 4.2.6.2 Vytvorenie podmienok pre znižovanie kriminality v meste

Aktivity:

- zriadiť v meste mestskú políciu
- určiť podmienky fungovania mestskej polície (počet policajtov a ich materiálno-technické vybavenie) a vyčleniť finančné prostriedky v rozpočte mesta na zriadenie mestskej polície
- zabezpečiť priestorové, personálne a materiálne vybavenie mestskej polície
- rozširovať a modernizovať existujúci kamerový systém v meste
- vytvárať vhodné podmienky pre spoluprácu PZ SR a Mesta Gbely

ZÁVER

PHSR mesta Gbely je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja mesta, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života mesta.

Vedenie mesta je povinné presadzovať doplnenie rozhodujúcich cieľov a opatrení do Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja pri jeho aktualizácii.

PHSR Gbely bol schválený na zasadnutí MsZ dňa uznesením č.....

Ing. Jozef Hazlinger
primátor mesta